
KULTTUURITYÖKKÄRISTÄ UNELMADUUNIIN
Nuorten taidetyöpajajakson jälkeisen toiminnan suunnittelu Monitoimitalo 13:en

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Ohjaustoiminnan koulutusohjelma

Lahdensivu, kevät 2015

Tiina Manninen

LAHDENSIVU
Ohjaustoiminta
Pedagogiset opinnot

Tekijä	Tiina Manninen	Vuosi 2015
Työn nimi	Kulttuurityökkäristä UnelmaDuuniin	

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö oli soveltava tutkimus kulttuurialan työtoiminnan mahdollisuuksista Tampereen nuorisopalveluiden tuottaman työkokeilujakson eli työpajajakson aikana ja sen jälkeen. Tutkimuksen toimeksiantaja oli Monitoimitalo 13, jossa tapahtuvat työkokeilut media-, audiovisuaalisella AVEE- ja taidepajalla eli Pajastossa.

Tavoitteena oli selvittää, mitä kulttuurialan työtoimintaa Pajaston nuoret haluaisivat järjestettävän työkokeilunsa jälkeen, kuinka tämä järjestyisi ja mikä olisi Monitoimitalo 13:n ja nuorisopalveluiden rooli toiminnan mahdollistajana. Nykyisin tällaista ohjattua toimintaa on tarjolla satunnaisesti. Ajatus tutkimuksen taustalla on nuorten työkyvyn ylläpito tutussa toimintaympäristössä työkokeilujakson jälkeen.

Opinnäytetyö sisältää Pajaston nuorten ja kulttuurialan toimijoiden ideoita, ajatuksia ja mielipiteitä siitä miten kehittää taidetyöpajan jälkeistä työtoimintaa. Opinnäytetyössä esitellään havainnoinnin, kyselyjen, esimerkkiprojektin ja haastattelujen avulla syntyneet tulokset eli visio taidetyötoiminnasta Monitoimitalo13:ssa.

Opinnäytetyön tuloksista keskiöön nousevat nuorten halukkuus ja toiveet kulttuurialalla työllistymiseen sekä osaamisen löytäminen myös ilman työ- tai koulutodistuksia. Ohjattu, yhdessä tehty ja luova tekeminen kiinnostivat nuoria eniten. Sosiokulttuurisella innostamisella on tärkeä rooli toiminnassa. Opinnäytetyö hyödyttää monin tavoin Pajaston jälkeisen toiminnan aloittamista ja antaa mahdollisuuden hakea hankerahoitusta kyseiseen toimintaan. Toiminta on suunniteltu sosiaalisuuden vahvistamiseksi ja aktiivisuuden lisäämiseksi taidetyötoiminnan alalla ja avulla.

Avainsanat Nuorten työpajatoiminta, taide ja kulttuuri, palvelun ideointi, sosiokulttuurinen innostaminen.

Sivut 40 s. + liitteet 14 s.

LAHDENSIVU

Degree Programme in Crafts and Recreation
Pedagogic Crafts and Recreation

Author	Tiina Manninen	Year 2015
Subject of Bachelor's thesis	From cultural work try-out to a dream job	

ABSTRACT

This thesis is an applied research conducted in the Multifunctional centre 13 in Tampere, where a group of young people participated in a work try-out in the cultural field, at the media, audiovisual and art workshop called Pajasto. The work try-out was organized by the city of Tampere youth services.

The aim of the thesis was to find out what kind of work activity in the cultural field the young people were interested in attending after a work try-out at Pajasto, how it could be organized and what the role of Multifunctional centre 13 and the youth services would be in enabling it. Currently, getting support in finding employment after the work try-out only happens occasionally. The idea behind the study was to sustain the young people's work ability in a familiar environment after the work try-out.

The data were collected through observation, surveys, an example project and interviews. The results include the young people's ideas, thoughts and opinions on the work activities and a formed vision for art-based work activity.

The willingness to work and hopes to find employment in the cultural field are visible in the results of the study. The young people also think it is possible to find one's potential without job or school certificates. The young people were most interested in guided, creative work and co-operation with others. The results also show the importance of sociocultural animation as one of the motivators to work. The results of the thesis can be used when starting up activities for young people who have completed the work try-out at Pajasto in order to help them find employment. The thesis results can also be used when applying for funding for these activities which are designed to prevent social exclusion and to enhance art-based work activities.

Keywords Youth workshops, art, culture, ideation of services, sociocultural animation.

Pages 40 p. + appendices 14 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
1.1	Tavoitteet.....	3
1.2	Tutkimuskysymykset	4
1.3	Aikataulu ja resurssit.....	5
2	KEHITYSYMPÄRISTÖ	5
2.1	Tampereen kaupungin nuorisopalvelut	5
2.2	Monitoimitalo 13.....	6
2.3	Pajasto	6
3	MITÄ JA MIKSI? UNELMA TAITEESTA TYÖNÄ.....	7
3.1	Nuorten työttömien tilanne yhteiskunnassa	8
3.1.1	Työllisyyspalveluista.....	9
3.1.2	Työpajoista Suomessa ja Tampereella	10
3.1.3	Työpajojen luonteesta.....	10
3.2	Kulttuurialasta	10
3.2.1	Kulttuurialalla työllistyminen.....	11
3.2.2	Rekrytoinnista.....	11
4	TUTKIMUSMENETELMÄT	12
4.1	Sosiokulttuurinen innostaminen.....	13
4.2	Yhteiset indeointitilaisuudet.....	14
4.3	Kyselyillä vastausten äärelle	15
4.4	Haastattelut.....	17
4.5	Esimerkkityökeikat.....	18
4.6	Muut aineistot	18
4.7	Palvelujen ideointi.....	19
5	TUTKIMUSTULOKSET	19
5.1	Nuorten unelmia.....	19
5.2	Nuorten vastauksia työtarjouksiin.....	22
5.3	Palautteet esimerkkityökeikoista.....	24
5.4	Muut kyselyjen tulokset	24
5.5	Yhteisen ideoinnin tuloksia.....	26
5.6	SWOT.....	26
5.7	Yhteenvedo tuloksista	28
5.8	Pohdintaa resursseista	29
5.9	Markkinointi.....	30
6	VISIO – PAJASTO+	31
6.1	UnelmaDuuni -kurssi	32
6.2	Talon sisäinen kortisto	34

6.3	Talon ulkoinen kortisto	34
6.4	Sosiaalinen media.....	35
6.5	Pajasto+	35
6.6	Kurssit ja ryhmät	36
6.7	Pajastomiitti.....	36
6	POHDINTA	36
	LÄHTEET	39
Liite 1	Ensimmäinen kysely	
Liite 2	Toinen kysely	
Liite 3	Ensimmäisen kyselyn tulokset	
Liite 4	Toisen kyselyn kommentit esimerkkityökeikkoihin	

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on ollut selvittää, että jos nuori ei saa työpajajakson jälkeen koulu- tai työpaikkaa, olisiko hänen mahdollista jatkaa jotain työpajajakson kaltaista toimintaa tutussa ympäristössä. Mitä se toiminta olisi? Miten sitä järjestettäisiin? Nuoret aikuiset työttömät kaipaavat tekemistä. Työkokemus on aina tarpeellista, ja yksi mahdollisuus voi johtaa toiseen.

Olin työharjoittelussa lasten ja nuorten kulttuuri- ja vapaa-ajan keskuksessa Monitoimitalo 13:ssa syksystä 2013 kevääseen 2014. Opinnäytetyössäni tarkastelen Monitoimitalo 13:n työkokeilussa olevien nuorten ja Tampereen nuorisopalveluiden mahdollisuuksia työpajajakson jälkeiseen kulttuuriseen työtoimintaan nimenomaan Monitoimitalo 13:ssa tai sen avulla. Tarkastelin myös omia ammatillisia mahdollisuuksiani toiminnan mahdollistajana. Eri osapuolten tarpeet, haasteet ja ideat selkiintyivät opinnäytetyön aikana. Kaikilla osapuolilla on kiinnostusta aihetta kohtaan, ja sitä pidetään ajankohtaisena.

Ollessani työharjoittelussa Monitoimitalo 13:ssa sain idean Kulttuurityökkäristä. Talossa on työpajatoimintana puolivuositain vaihtuva Pajasto-ryhmä, jonka työkokeilussa olevat nuoret syventyvät erilaisiin kulttuurillisiin menetelmiin. Lähtökohtana pajalaisilla on jo kiinnostusta taiteisiin ja mahdollisesti aiempia opintoja tai toive opiskelupaikasta kulttuurialalla. Pajasto-jakson aikana he verkostoituvat keskenään ja muiden toimijoiden kanssa, löytävät omia mielenkiinnonkohteitaan ja saavat lisää kokemusta kulttuurialalta. Mielestäni tässä on monia mahdollisuuksia työtoiminnalle myös työkokeilujakson jälkeen. Toiminta voisi hyödyttää nuoren työkyvyn ja elämänhallinnan ylläpitoa.

Ohjaustoiminnan artemi-opiskelijoille tarjotaan erilaisia työelämän projekteja Hämeen ammattikorkeakoulussa koulutusohjelman järjestämässä rekrytointitilaisuuksissa. Tilaisuuksia on järjestetty puolivuositain, ja niissä on ollut useita eri kulttuuri- ja sosiaalialan työelämäyhteyksiä projekteineen tai harjoittelupaikkoineen edustettuna.

Opinnäytetyöni idea lähti siitä, kun tarjolla olevaa kulttuuri- ja sosiaalialan työtä näyttäisi olevan paljon. Tarvitaan kehittelijää sinne, toimeenpanijaa tänne ja ennen kaikkea innostajia. Ikäihmiset kaipaisivat esimerkiksi ulkoilua, maahanmuuttajat teatteria ja nuoret työttömät uusia projekteja. Eikö näitä voisi yhdistää? Tähän tarvitaan kuitenkin yhdistäjä. Voisiko se olla Kulttuurityökkäri, joka rekrytoisi paikkoja toisilleen kuin näyttelijän manageri konsanaan?

Ohjaustoiminnan artemin korkeakoulutasoinen koulutusohjelma on muuttanut vuoden 2012 viimeisen vuosikurssin ottamisen jälkeen sosionomikoulutuksen suuntautumisvaihtoehdoksi. Ohjaustoimintaa opiskelevia on vähemmän kuin aiemmin ja projekteja ei voida vastaanottaa siinä määrin kuin ennen. Tulevaisuudessa ohjaustoiminnan artemi-opiskelijoita ei ole lainkaan, mikäli koulutusohjelma ei synny jossain muodossa uudelleen. Kuka muu olisi

mahdollisesti pätevä tällaiseen toimintaan? Tulisi tietää ja tuntea syvällisesti kulttuurin eri osa-alueita, jotta osaisi suunnitella ja toteuttaa Kulttuurityökkäristä toimintaa tavoitteellisesti. Kuinka paljon ryhmän ohjaamiseen tai projektin toteuttamiseen tarvitaan koulutusta ja kokemusta? Toiminnan ohjaaminen edellyttää monenlaisia taitoja. Työntekijä voisi olla ohjaustoiminnan artonomi, ja Kulttuurityökkäristä rekrytoinnin jälkeen tehtävä työ voisi olla sovellettavissa sellaiseksi, että sitä pystyy tekemään myös taidetyöpajan käynyt nuori. Nuori olisi ikään kuin apuohjaaja joka olisi saanut ohjausta tarvittavasti työhön jota tekisi.

Työharjoittelussa Monitoimitalo 13:ssa pääsin tutustumaan kulttuurialan työpajan toimintaan. Työpajatoiminta on paitsi itsetutkiskelua, muutoshakuisuutta ja taiteen tekemistä, myös nuoren työllistymiseen pyrkivä tukitoimimalli. Aihe on minulle läheinen, koska olen myös itse nuori aikuinen, kulttuurialalla toimiva ja työllistymisen mahdollisuudet sillä saralla kiinnostavat, niitä etsitään ja löydetään koko ajan uusia ja erilaisia. Opinnäytetyön aiheeni takana on ideaali visio siitä, kuinka unelmansa voi saavuttaa konkretisoimalla ne itselleen ja pyrkimällä järjestelmällisesti tavoitteitaan kohti. Työllistyminen, oman itsensä löytäminen ja unelmiensa toteuttaminen ovat ajankohtaisia aiheita maailmanlaajuisesti, yhteiskunnallisesti ja ruohonjuuritasolla Monitoimitalo 13:n arkipäivässä.

Kun asiaa tarkastellaan nuoren näkökulmasta, on oletettavaa, että nuoren potentiaali aktiivisena toimijana kehittyy työkokeilujakson aikana. Jos nuori ei jatka tämän jälkeen koulutukseen, työhön tai muuhun toimintaan, voisiko nuori jatkaa yhteistyötä saman tahon kanssa, joka on tullut tutuksi työkokeilun aikana? Monitoimitalo 13:n toimintaperiaatteisiin kuuluu, että talo on avoinna kaikille nuorille kulttuurin ja vapaa-ajan toiminnan keskuksena, lähes ympäri vuoden. Tukemalla nuoren jatkuvaa yhteistyötä eri henkilöiden kanssa, jotka ovat tuttuja työkokeilujaksolta, voitaisiin saada nuoria käymään ja toimimaan enemmän talossa myös työkokeilun jälkeen.

Yleensä nuoret katoavat työkokeilujakson jälkeen: Pajaston työntekijät eivät vastaa entisistä pajalaisista muuten kuin seurantasähköpostilla, johon kaikki eivät vastaa. Nuoret eivät järjestä talolla tapahtumaa samaan tapaan kuin vapaa-ajallaan muissa kulttuurialan ympäristöissä Miksi näin on? Yleensä itsevarmuuden puute on este sosialisoitumiseen. Tätä estettä voisi madaltaa ohjaamalla nuorta sosiaalisten verkostojen ylläpitämisessä. Pajaston ohjaajat ideoivat opinnäytetyön aikana muun muassa tapaa, jolla voisi luoda ja ylläpitää kontakteja talossa toimineiden nuorten kesken.

Opinnäytetyön myötä tuotettiin yhteistyössä Monitoimitalo 13:n kanssa sosiokulttuurisen innostamisen ohjelmointia, jonka synnyn kuvaan raportissa kokonaisuudessaan. Tutkimusote on ollut toimintatutkimusta ja soveltavaa tutkimusta, joihin sisältyy erilaiset tutkimusmenetelmät.

Kerron tässä raportissa ensin tarkemmin mitä on tutkittu ja sen jälkeen mikä on ollut tutkimusympäristö ja osallistujat, kenelle tutkimusta on tehty. Seu-

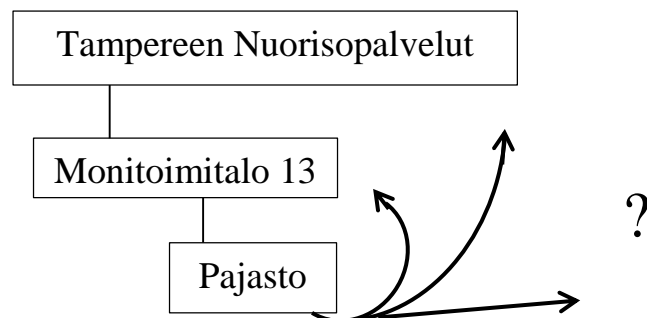
raavaksi perustelen tutkimuksen tarpeet yhteiskunnallisista ja ajankohtaisista syistä nuorten koulutuksen ja työpaikan saannin kehittämiseksi sekä paneudumme kulttuurialalla työllistymiseen ja ohjaajan tehtävään innostajana. Käyn läpi tutkimuksessa käytetyt menetelmät ja sen jälkeen niistä saadut tulokset. Lopussa esittelen varsinaiset tutkimuksen hedelmät eli vision työpajajakson jälkeisestä taide- ja työtoiminnasta, josta käytän raportissa nimitystä Pajasto+.

1.1 Tavoitteet

Tavoitteeksi tutkimuksessa valikoitui kolme asiaa: mitä kulttuurialan työtoimintaa Pajaston nuoret haluaisivat työkokeilujakson jälkeen järjestettävän Monitoimitalo 13:ssa, kuinka tämä järjestyisi sekä mikä olisi Monitoimitalo 13:n ja nuorisopalveluiden rooli toiminnan järjestäjänä.

Ohjaava opettajani opinnäytetyössä oli ohjaustoiminnan koulutusohjelman yliopettaja Merja Salminen. Hän pyysi minua rajaamaan aihetta joko palvelun tuottajiin tai tilaajiin. Valitsin tuottajat, koska he tuntuivat läheisemmiltä ja loogisemmalta vaihtoehdolta lähteä tutkimaan asiaa. Kun ensin tiedetään mitä tarjotaan, voidaan etsiä tilaajia. Rajasin aiheen myös nuoriin aikuisiin. Tässä olisi voinut ottaa näkökulman, jossa Pajasto+ssa toimivien iällä, koulutus- tai työtaustalla ei olisi ollut väliä. Rajasin aiheen kuitenkin vain Pajaston nuoriin. Tulevaisuuden jatkokehityksissä myös muille, kuten esimerkiksi talon muille kävijöille tai harjoittelijoille, on paikkansa. Rajaamalla tarkastelun Pajaston nuoriin rajaan sen myös toiminnan tuottamiseen ja välittämiseen talon sisältä talon sisäisille tai ulkopuolisille tilaajille – ei pelkästään ulkopuolisille.

Monitoimitalo 13:n toiminnanjohtaja Jukka Etu-Seppälä erotti aiheesta kaksi asiaa: Kulttuurialan töiden *välittämisen* ja kulttuurialan töiden *tuottamisen*. Välittäminen tapahtuisi vision mukaan niin, että kuka vain voisi ilmoittaa halukkuutensa tekijäksi tai tilaajaksi. Tuottaminen taas tapahtuisi talon sisältä taloon tai ulospäin. (Kuvio1.)

Kuvio 1. Kulttuurin tuottamisen suunnat.

Kulttuurialan töiden välittämiseen on monia kanavia Tampereella kuten esimerkiksi Taidelaari ja Lakupankki. Näistä rekrytointipaikoista tiedetään yleis-

sesti ottaen vähän. Mielestäni vakiintunutta toimintatapaa, jonka kaupunki tarjoaisi, ei ole. Palvelun markkinointi on iso osa palvelun käyttöönottoa ja löytämistä. Kulttuurialan rekryointipalvelussa tekijät ja tilaajat kohtaisivat helposti ja nopeasti.

Leena Kurjen teoksessa Sosiokulttuurinen innostaminen (2000) kerrotaan sosiokulttuurisen innostamisen ohjelmoinnista. Siinä on kolme eri tahoja, jotka tulee ottaa tavoitteissa huomioon: ihmiset, joilla on toiveita tai ongelmia ja joiden tulisi tiedostaa muutoksen tarve; innostajat, jotka tekevät tutkimusta, diagnoosin ja asettavat tavoitteet; vallankäyttäjät, joiden piiriin toiminta kuuluu (Kurki 2000, 119). Tässä tapauksessa nämä tahot ovat ensimmäisenä Pajaston nuoret, toisena Monitoimitalo 13:n toiminnanjohtaja Jukka Etu-Seppälä, Pajaston ohjaajat ja muut Monitoimitalo 13:n työntekijät sekä minä ja kolmantena tahona Tampereen Nuorisopalvelut, Tampereen kaupunki ja Suomen valtio.

Tiivistettynä nuorten tavoitteeksi voisi sanoa aktiivisesti itsensä kehittämisen ja Pajastoa vastaavan taidetoiminnan jatkamisen työkokeilun jälkeen. Innostajien tavoitteena on löytää ne keinot, jolla tämä mahdollistetaan. Talon käyttövasteen ja nuorten aktiivisuuden kehittäminen on yksi talon tavoitteista, joten tällaisen toiminnan lisääminen voisi olla virallisen tahon tavoite.

Lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä tarvitaan herkkyyttä heidän tarpeisiin vastaamiseen. Parhaiten toimintaa ja parasta toimintaa syntyy silloin, kun se on lähtöisin asiakasryhmästä itsestään. Henkilökunta voi ajatella myös itseään: lapsia ja nuoria varten tehtävää työtä on paljon ja se helpottuisi saamalla lisää työvoimaa. Virallisen tahon puolesta kulttuurialan töiden välittämiseen voisi löytyä uusia keinoja, työttömyyttä ennaltaehkäistäisiin, nuorten sijoittumista (työ, koulu jne.) voitaisiin tilastoida paremmin, jos nuorten polkuja seurattaisiin ja tuettaisiin. Luonnollisesti Tampereen nuorten kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintaa tulisi lisää, ja toiminta voisi hyödyttää myös kunnan muita palveluja.

Kurki (2000, 109) toteaa toimintatutkimuksesta seuraavasti: Tavoitteena on muokata, uudistaa, ylläpitää tai radikaalisti muuttaa jotakin sosiaalisen todellisuuden aluetta: tavoitteena ei siis ole teoreettisen keskustelun syntyminen vaan tiedon välitön soveltaminen todelliseen tilanteeseen. Toimintatutkimuksessa saadaan selville tietoa, jota voidaan suoraan soveltaa tekemisessä ja toiminnassa. Toimintatutkimuksen periaatteiden mukaan opinnäytetyön tulokset eivät jääneet odottamaan opinnäytetyön julkaisua, vaan tutkimuksen edessä keskustelua käytiin Monitoimitalo 13:n toiminnanjohtajan ja Pajaston ohjaajien kanssa sitä mukaa, kun uutta tietoa selvisi ja tulokset raportoitiin heille heti sovellettavaksi talon arkeen ja toiminnan suunnitteluun.

1.2 Tutkimuskysymykset

Opinnäytetyössä etsitään vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä kulttuurialan työtoimintaa Pajaston nuoret haluaisivat Monitoimitalo 13:n järjestävän pajajakson jälkeen?
- Kuinka tämä järjestyisi käytännössä?
- Mikä olisi Monitoimitalo 13:n rooli toiminnan mahdollistajana?
- Mikä on nuorten kiinnostuksenaste. Miten he haluavat toimia ja mitä he haluavat tehdä Pajasto+:ssa?

Osana tutkimusta tulee selvittää ryhmän kulttuuriset tarpeet, ryhmän resurssit, organisaation tarpeet ja resurssit, sama toiminta muualla ja suhteutettuna yhteiskuntaan, teknis-operatiiviset resurssit ja tuotoksen kohtalo. Kysymyksiin ei ole tyhjentäviä vastauksia ja niistä riittäisi materiaalia lisätutkimuksiin.

1.3 Aikataulu ja resurssit

Ideointi alkoi syksyllä 2013. Samaan aikaan aloitin työharjoittelussa Monitoimitalo 13:n käsityökerroksessa ja pääsin tekemään osan harjoittelustani myös Pajaston nuorten ja ohjaajien kanssa heidän työskentelyä seuraten ja välissä myös ohjaamalla nuoria.

Muuta toimintaa talossa oli erilaisten tapahtumien järjestäminen. Työharjoitteluni kesti syksystä 2013 kevääseen 2014. Tein opinnoissani 2014 keväällä Monitoimitalo 13:een maskottiprojektin, joka toimi yhtenä esimerkkinä työtoiminnasta. Olen siis yhdistänyt oman aikani työharjoittelijana, opinnäytetyön tutkimuksen tekijänä ja projektiopintojen tapahtumanjärjestämisen tämän opinnäytetyön voimavaraksi.

Yhteinen ideointi Monitoimitalo 13:n väen kanssa alkoi alkuvuodesta 2014. Aineiston keruuta tapahtui kevään 2014 ajan. Kesällä tein aineiston analyysiä, joka jatkui syksyllä Monitoimitalon ohjaajien kanssa tulosten esittelyjen pohjalta käytyjen keskustelujen kautta.

2 KEHITYSYMPÄRISTÖ

Kehitysympäristönä opinnäytetyössäni oli Tampereen kaupungin nuorisopalveluiden toimintaan kuuluva Monitoimitalo 13, jossa tapahtuu työpajajaksot Pajastossa. Avaan seuraavaksi tätä organisaatiota. Keskitys suurimmaksi osaksi tutkimuksessa Monitoimitalo 13:een ja Pajastoon.

2.1 Tampereen kaupungin nuorisopalvelut

Tampereen kaupungin nuorisopalvelut tukee Tamperelaisten lasten ja nuorten kasvua harrastus- ja vapaa-ajan palveluilla, ennakoivalla nuorisotyöllä ja toimii nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollistajana. Nuorisopalvelut tarjoavat nuorten itsensä näköistä toimintaa tuettuna.

Nuorisopalvelut on tämän tutkimuksen kohteena toiminnan järjestäjä ja mahdollinen toimintakenttä erilaisille työtoiminnoille. Visioidessa työtoimintaa on otettu huomioon nuorisopalveluiden eri toiminnot, missä Pajaston nuoret ovat mukana työpajajakson aikana ja mahdollisesti sen jälkeen.

Eri osa-alueita nuorisopalveluilla ovat nuorisotilat, tapahtumat, kouluyhteistyö, verkossa tapahtuva toiminta, kansainvälinen nuorisotyö, järjestöjen neuvonta ja yhteistyö, bänditoiminta, nuorten tiedotus- ja palveluneuvonta, ennakkoiva nuorisotyö, Antaverkan leirikeskuksesta tapahtuva toiminta kuten leirit, harrastustoiminta vapaa-ajalla, Nuorisofoorumi ja Lasten parlamentti sekä tietenkin Monitoimitalo 13. (Tampereen kaupunki 2012.)

2.2 Monitoimitalo 13

Monitoimitalo 13 (entinen Vuoltsu) on monipuolinen pääosin 7–29-vuotiaille palveluita tarjoava harrastus- ja vapaa-ajan keskus Tampereen keskustassa. Wivi Lönn on suunnitellut talon, ja se on remontoitu nykyiseen käyttöön, remontti oli syksyllä 2012. Talossa järjestetään tapahtumia lasten ja nuorten lisäksi myös kaiken ikäisille, ja tiloja on vuokrattavana esimerkiksi yhdistyksille. Ylimmässä kerroksessa on henkilökunnan tilojen lisäksi Pispalan Sottiisin toimisto.

Arkisin talossa on avoimet ovet ja avoimen toiminnan sisältöä on muun muassa kahvila, konsolipelisali, tietokonehuone, av- ja media-kerros, kädentaitokerros ja varattavissa olevat kokoontumis- ja esiintymistilat. Toimintoja vapaan harrastamisen lisäksi on monipuolisesti erilaisista avoimista ryhmistä kursseihin, musiikki- ja teatteritapahtumia, näyttelyitä ja muun muassa Chill House -talvilomaviikon tapahtuma. Yhdessä nuorisopalveluiden kanssa järjestetään discoja ja keikkailtoja.

Talossa on henkilökuntana vakituisia työntekijöitä, hanketyöntekijöitä, työharjoittelijoita ja työkokeilussa olevia. Kävijöinä talossa ovat pääosin lapset ja nuoret, erilaiset ryhmät ja Pajaston nuoret.

2.3 Pajasto

Pajasto on 18–25-vuotiaille tarkoitettu työkokeilupaikka. Työkokeilu eli työpajajakso kestää noin neljä kuukautta keväällä tai syksyllä, helmikuusta toukokuuhun tai syyskuusta joulukuuhun. Nuoret valitaan haastattelun kautta, ja nuorella tulee olla Työ- ja elinkeinotoimiston työllistymissuunnitelmassa työkokeilu yhtenä vaihtoehtona. Työkokeilunajalta nuori saa Kansaneläkelaitoksen myöntämää työmarkkinatukea.

Työpajajakson aikana nuoret tutustuvat erilaisiin taide- ja kulttuurialan toimintoihin tekemällä itse projektiluontoisia tehtäviä yksin tai ryhmässä. He osallistuvat erilaisille lyhytkursseille, oppivat elämänhallintaa ja suunnittele-

vat tulevaisuuttaan, tutustuvat eri koulutusvaihtoehtoihin, vierailevat työ- ja opiskelupaikoilla ja oppivat työskentelyä ryhmässä.

Pajasto sisältää kolme erilaista työpajaa: Mediapaja, AVee-paja ja Taidepaja. Mediapajassa sisältönä on videotuotanto, verkko- ja painoviestintä. AVee-paja koostuu esitystekniikan käytön opettelusta muun muassa tapahtumissa, äänimainostuotannosta ja tekniikan laitehuollosta. Taidepajassa painopiste on teatteri- ja näyttelijäntyössä, improvisaatiossa ja lyriikassa ja proosassa.

Yhteisenä kaikille ryhmille kuuluu kuvataide ja lyhytelokuva-kurssit. Jakson loppupuolella on erilaisia vaihtoehtoja lyhytkursseina joista nuoret voivat valita vapaasti. Projektit, mitä pajoilla tehdään, ovat myös sellaisia että eri työpajojen nuoret tekevät usein yhteistyötä keskenään.

Työpajajakson jälkeen nuorella on enemmän kokemusta kulttuurialan tehtävistä ja se on hyväksi jatkopaikkaa hakieissa. Nuoren elämänhallinta on luultavasti parantunut, koska jakson aikana ryhmällä on yhteiset säännöt, joita on noudatettava. Ideaali tapauksessa nuori on saanut myös tulevaisuuden kuvaansa selkiytettyä.

Pajastossa on neljä vakituista ohjaajaa ja eri kursseja voi olla vetämässä eri asiantuntijoita kuten esimerkiksi kuvataiteilija kuvanveistoa. Työpajojen ohjaajien ammattinimike on työvalmentaja ja yksi heistä on yksilövalmentaja, jolta nuoret saavat yksilöllistä apua ja tukea arkeen ja tulevaisuuden suunnitteluun.

Nuoret, jotka hakeutuvat Pajastolle, ovat Tamperelaisia 18–25 -vuotiaita nuoria aikuisia joilla suurimmalla osalla on kiinnostusta kulttuurialaa kohtaan. Pajastolle haetaan haastattelun kautta, ja neljä kuukautta kestäväälle jaksolle valitaan noin 25 nuorta. Valinta tehdään muun muassa sen perusteella, että nuoren elämänhallinta ja tavoitteet työllistymisen tai kouluttautumisen suhteen saavat tukea työpajan toiminnalta. Nuorilla voi olla erilaisia ongelmia elämässään ja itsevarmuus on kehittymässä. Nuoret kaipaavat ohjattuja tehtäviä, koska ovat epävarmoja itsestään. Opinnäytetyöhöni kuuluvassa kyselyssä selvisi, että kaikilla Pajaston nuorilla oli kokemusta joltain taiteen osa-alueelta.

3 MITÄ JA MIKSI? UNELMA TAITEESTA TYÖNÄ

Tässä luvussa kerron työllisyystilanteesta erityisesti nuorten Tamperelaisten kohdalla. Mitä työllisyyspalveluita on jo olemassa ja mikä on työpajojen rooli työllistymisen tukemisessa. Pohdin hieman mitä kulttuurin ja taiteen tekeminen työkseen tarkoittaa. Mielestäni olisi tärkeää pystyä saamaan vapaisiin työpaikkoihin ohjausta, eli rekrytointia, kulttuurialalla. Pajasto+ voi tarvita mallia jo olemassa olevista rekrytointikäytänteistä tai se voi olla luomassa uusia sellaisia.

3.1 Nuorten työttömien tilanne yhteiskunnassa

Lähes joka kymmenes (2 694 nuorta) alle 25-vuotiaista on ollut työttömänä Tampereella marraskuussa 2014 (Työllisyyskatsaus/ Tampere 2014, 3). Kaikki nuoret aikuiset, jotka eivät ole työelämässä eivät ilmoittaudu työttömiksi. Nuoria ”katoaa” tilastoista. Rekisteriä koulunsa keskeyttäneistä nuorista ei kuitenkaan voi pitää yksityisyyden suojalain takia. Suomessa työttömyys on usein seuraus kouluttautumattomuudesta.

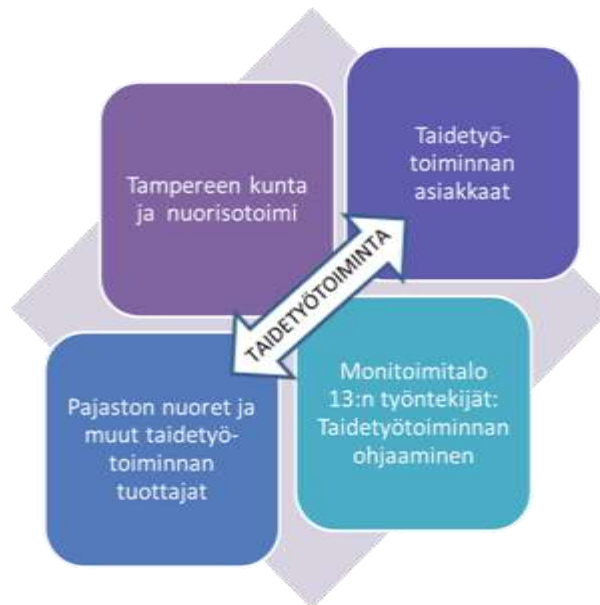
Ulkopuoliseksi jääneitä ja työttömiä nuoria on seurattu vuodesta 2003 vuoteen 2008. Seuranta paljastaa, että 19 prosenttia nuorista on suorittanut tutkinnon tai edelleen opiskelee, 4 prosenttia on siirtynyt hoitovapaille, 7 muuttanut maasta, 30 prosenttia on työssä ja lähes 36 prosenttia on edelleen ulkopuolisena tai työttömänä ja loput ovat eläkkeellä tai armeijassa. Ulkomaalaistaustaisista jopa 20 prosenttia on poistunut maasta. Tutkinnon suoritti ulkopuolisista ja työttömistä vajaa viidennes. (Sarja Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2011.)

Nuorten työllistymisessä nuoria auttamaan on kehitetty muun muassa nuorisotakuu, etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta. Työpajatoiminnan työkokeilun kautta opitaan työelämätaitoja, joita tulee ylläpitää ja kehittää – onhan nuoruus ikäkautenakin työelämään suuntautumisen opettelua. Yhteiskunta voisi hyödyntää nuoren halua toimia työelämässä, vaikka ammattia ei vielä olisikaan.

Opinnäytetyössäni kysytään nuorilta, mitä he näillä työpajajakson aikana kehittyneillä työelämätaidoillaan haluaisivat tehdä, sekä tutkitaan toimintaympäristössä, miten näitä työelämätaitoja voitaisiin käyttää. Tarkoituksena ei ole jatkaa uudella työpajatoiminnalla toisen jälkeen, vaan oletuksena uuteen ohjattuun toimintaan (Pajasto+) osallistuville tulisi olla kehittynyt elämänhallinta ja jonkinlaisen itsenäisen työtöteen saavuttaminen. Toimintaan olisi matala kynnyks tulla mukaan, koska työympäristö ja mahdollisesti myös työkaverit olisivat tuttuja entuudestaan. Myös opitut ryhmätyötaidot ovat tärkeitä. Halukkuus jatkaa toimintaa samassa paikassa syntyy positiivisista kokemuksista aiemmalta työkokeilujaksolta.

Pajasto+:n tavoitteena on, että nuoret voisivat osallistua uuteen toimintaan omana yksilöllisenä persoonanaan omien voimavarojensa mukaan. Taustafilosofiana tässä on muun muassa holistinen ihmiskäsitys, jonka mukaan kaikki olemme erilaisia eikä kukaan meistä ole kuitenkaan koskaan täysin ”valmis”. Niin ulospäinsuuntautuneet kuin enemmän sisänpäinsuuntautuneet nuoret voisivat osallistua taidetyötoimintaan edelleen, eikä vain puheliimpia, hauskempia ja itsevarmimpia tyyppejä valittaisi työkeikoille. Osaamisella, innolla ja tuottavuudella voisi olla merkitystä enemmän, ja tämän esille tuomisessa ohjaaja voisi olla apuna.

Toiminta olisi siis jotain avointa/vapaata taidetyötoimintaa (työkeikkoja tai projekteja) ohjatusti. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Ideointia: taidetyötoimintaa Tampereen organisaatioiden tukemana.

3.1.1 Työllisyyspalveluista

Työllisyysportin Toimijakartan sivuilla työllisyyspalvelut on havainnollistettu kaaviolla ”Työllistymisen vaiheet välityömarkkinoilla”. Välityömarkkinoilla tarkoitetaan kaikkea avointen työmarkkinoiden ja työttömyyden välillä. Työllisyyspalvelut on jaettu neljään osa-alueeseen: kuntoutus, valmennus ja ohjaus, osaamisen kehittäminen ja palkkatuettu työ. Tämän mallin mukaan opinnäytetyössä suunniteltu toiminta sijoittuisi valmennuksen ja ohjauksen ja osaamisen kehittämisen kentille.

Esimerkkeinä osioiden välillä voi pitää sitä, että kuntoutuksessa työtehtävät ja työaika on räätälöitävissä nuoren tilanteen mukaan. Kuntoutuksessa kasvatetaan toimintakykyä, ja sitä tarvitaan, jos työkyky on heikentynyt tai vaarassa heiketä. Valmennukseen ja ohjaukseen kuuluvat oma aktiivisuus, muutosvalmius ja tulevaisuuden suunnittelu enenevässä määrin, mutta edelleenkin ammatillista koulutusta tai aiempaa kokemusta ei tarvita. Tähän osioon kuuluu työpajat ja työkokeilut. Osaamisen kehittäminen -kentällä ollaan jo työharjoittelussa, työhönvalmennuksessa tai koulutuksessa ja ammatillisia valmiuksia hankitaan. Palkkatuetussa työssä näitä ammatillisia valmiuksia käytetään samoissa työtehtävissä kuin avoimilla työmarkkinoilla.

Näihin tavoitteisiin verrattuna Monitoimitalo 13:lle suunniteltavaa nuorten taidetyötoimintaa voisi verrata kolmannen sektorin toimintaan, kuten osuuskuntaan. Toimintaympäristö on julkinen, mutta tavoitteena ei ole järjestää jatkuvaa työllisyyspalvelun toimintaa. Toiminta tukisi työllisyyspalveluja kuulumatta niihin.

3.1.2 Työpajoista Suomessa ja Tampereella

Työpajoissa opitaan tekemällä. Oppimista tapahtuu erilaisissa työtehtävissä ja arjenhallinnassa sekä molempien summana itsetuntemuksessa. Näihin menetelminä ovat työvalmennus ja yksilövalmennus, joista tulevat myös ammattinimikkeet niiden ohjaajille. Toiminnalla pyritään parantamaan yksilön kykyä hakeutua koulutukseen tai työhön. Toiminta on yhteisöllistä ja keskimääräinen jakson pituus on puoli vuotta. Työpajatoiminta kuuluu palvelukokonaisuuteen jossa työvoimahallinto ja sosiaalitoimi tekevät yhteistyötä. Ensimmäiset työpajat Suomessa on perustettu 1980-luvulla. Suomessa on noin 250 kuntien, säätiöiden, yhdistysten ja yhteisöjen ylläpitämää työpajaa, joissa on vuosittain noin 20 000 valmentautujaa. (Valtakunnallinen työpajayhdistys ry 2015.)

Nuorten työpajatoiminnan kehittämisestä vastaa opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisoyksikkö. Työpajat ovat osa nuorisotyötä. Työpajoja rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015).

Työpajoja on paljon erilaisia, ja mitään yhtä konseptia ei taidakaan olla. Työpajojen sisällön kirjo on laaja. On esimerkiksi puutyötä, ompelua, siivousta ja teatteria. On kaikenlaisia pajoja, kuten on työpaikkojakin.

3.1.3 Työpajojen luonteesta

Kulttuurialan työpaja on muun muassa itsetutkiskelua, muutoshakuisuutta ja taiteen tekemistä. Yksi tavoite on myös työllistyä. Työpajojen aiheet syntyvät yhdessä nuorten toiveiden ja ohjaajien osaamisen kautta. Pajastolla nuoret tekevät erilaisia tilaustöitä kuten teatteriesityksen. Keväällä 2014 Pajaston nuoret esittivät näytelmän, minkä sisällöstä vastasi taidepaja, mainoksista ja rekvisiitasta mediapaja ja valoista ja äänistä AVee-paja. Nämä ovat konkreettisia töitä. Mielestäni ne ovat verrattavissa puutyöpajojen myymiin tuotteisiin. Myös nuoret voisivat saada korvausta tekemästään työstä. Taidepajoilla tuotteiden tai tuotoksien myymistä tapahtuu hyvin harvoin.

Erilaiset kurssit voivat olla myös sisältöinä: kurssit yleensä vaihtuvat eivätkä ole samanlaisia. Esimerkiksi Tampereen Legionateatterissa konsepti on yleensä sama: tuotoksena syntyy teatteriesitys. Muissa taidepajoissa tuotoksena ei yleensä ole yksi iso työ, vaan monta pientä. Tämä antaa paljon liikkumavaraa nuorelle tarttua juuri itseään kiinnostaviin töihin, ja ohjaajat voivat muuttaa konseptia senhetkisiin tarpeisiin. Tällaista toimintaa näin tapahtuvan myös Pajastolla, ja se voisi olla osa myös Pajasto+:n toimintaa.

3.2 Kulttuurin ja taiteen käyttäminen

Kulttuuria ja taidetta voidaan harrastaa harrastemielessä tai vaikka huomaa-mattaankin. Sitä voidaan myös ohjata niin, että sen kautta päästään johonkin

muuhun tavoitteeseen kuin mikä on taiteen keinoin käsin kosketeltavissa. Taiteella voi olla myös taiteen ja kulttuurin tekemisen tarkoitus niin, että se vie ihmisen taiteilijaksi tai käsityöläiseksi ammatinvalinnassa asti.

3.2.1 Kulttuurialalla työllistyminen

On kannattavampaa sanoa työkkäristä, että on katsonut vain televisiota eikä ole tehnyt mitään kuin kertoa pienistä työkeikoista kulttuurialalla, koska ne voivat pysäyttää tukien saamisen.

– *Nimetön kuvataiteilija*–

Taiteen tekemistä luonnehditaan kutsumusammattiksi. Se ei ole helppoa työtä: yleensä ei ole pitkiä työsopimuksia, palkkaus on alhainen työn määrään nähden ja taiteilija toimii yhteiskunnan tulkkina omasta persoonastaan käsin. Kulttuurialan työllistymisessä on myös luonteenomaista se, että palkkaus on hyvin häilyvää ja joskus lopulta sitä ei ole maksettukaan, jos oikeanlaista sopimusta ei ole solmittu tai tulos on työnantajan mielestä huono.

Ero kulttuurin harrastamisen ja työkseen sen tekemisen välillä voi olla ulkopuolisille häilyvä. Ulkopuolisen silmin askartelu voi olla kevyttä puuhailua, mutta silti esimerkiksi käsityön tekeminen vaatii tietoa, taitoa, materiaaleja ja aikaa.

Nuoret, jotka oppivat erityisiä taitoja tällä alalla, voivat tehdä osaamisensa näkyväksi ja harrastamisen ammattimaiseksi toiminnaksi. Oppimisympäristöt ovat laajentuneet oppilaitoksista myös muualle. Tätä varten joillain työpajoillakin on nykyään mahdollisuus osaamisen näyttämiseen opinnollistamisella. Osaamisen mallistamisen apuvälineenä käytetään OSSU:a, joka on osaamisen tuottamisen ja kerryttämisen opetussuunnitelmapohjainen suunnittelutyökalu.

Kulttuurialalle töihin tai opiskelemaan hakemisessa on hyötyä aiemmista kokemuksista ja näytöistä jo tehdyistä töistä. Taidepajajakson aikana nuori voi löytää omia vahvuuksiaan, mielenkiinnonkohteitaan ja varmistaa halunsa työskennellä alalla.

3.2.2 Rekrytoinnista

Kulttuurialalla ei ole yhtä tiettyä käytössä olevaa rekrytointitapaa. Esimerkiksi Taidelaarin sivuilla on mielestäni liian paljon tietoa, eikä se ole tunnettu nuorten keskuudessa. Voisiko kulttuurialan rekrytointia tehdä kasvotusten, kuten työvoimatoimiston tiskillä? Missä on Kulttuurityökärä?

Työvoimatoimistolla ei ole resursseja erikoistuneeseen rekrytointiin erikseen eri alojen ammattilaisille. Parhaiten rekrytointia kuitenkin tapahtuu silloin, kun virkailija ja työhönhakija kohtaavat henkilökohtaisesti.

Esimerkkinä erikoistuneesta rekrytoinnista on insinööreille ja tradenomeille perustettu oma rekrytointipörssi Uratehdas. Uratehtaan kautta työllistyi vuonna 2013 kolmasosa rekisteriin ilmoittautuneista. Aamulehden haastattelussa Henna Ojala (Happonen 2014) kertoo, että työnhakijat eivät osaa etsiä työtä paikallisista yrityksistä. (Happonen, K. Aamulehti 2014.)

Tähän opinnäytetyöhön tarvitsin tietoa jo olemassa olevista kulttuurialan rekrytointipalveluista, miten ne toimivat ja voisiko mallia soveltaa Monitoimitalo 13:een. Lähdin kysymään asiaa Tampereen kulttuuripalveluiden vastaavalta koordinaattorilta ja haastattelin häntä Lakupankki-sovelluksesta, miten siinä on toimittu. Siitä lisää luvussa kuusi.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tässä opinnäytetyössä käytetään *tutkimusta innostamisen pohjana*. Tästä aiheesta löytyi hyvin tietoa Sosiokulttuurinen innostaminen -teoksesta. Aluksi tutkimuskohde tulee suhteuttaa laajempaan yhteyteensä, yhteisö yhteiskuntaan ja koko maailmaan. Tehdään tutkimuskohteen kulttuurisen tilanteen analyysi. Sitten selvitetään ja hierarkisoidaan kulttuuriset tarpeet, vaateet ja ongelmat, lopuksi inventoidaan käytettävissä olevat resurssit. Vaiheiden avulla tehtyjen tulkintojen kautta päädytään *sosiokulttuuriseen diagnoosiin*. Se on oleellisesti enemmän kuin pelkät tulokset: se kertoo juuri tämän kohteen luonteesta. (Kurki 2000, 99.)

Organisaation tarpeita kartoitettaessa selvitetään, millaisia ohjelmia tarjotaan ja pystytään tarjoamaan. Mitä on suunniteltu, mutta ei toteutettu? Miten tavoitteet on asetettu ja kirjattu, miten perusteet on esitetty ja miten toiminnan arviointi on dokumentoitu? Kannattaa pohtia, miksi joitakin suunniteltuja aktiviteetteja ei ole pantu toimeen. Myös henkilökuntaa ja muita teknisooperatiivisia tekijöitä arvioidaan (Kurki 2000, 102–103). Tarpeiden hierarkisointi: mitä talon asioita hierarkisoidaan, lapset, nuoret, erityisryhmät ja niin edelleen. Kuka päättää järjestettävästä toiminnasta ja milloin se on niin tärkeää, että toimintaa järjestetään? Talon tarpeenarvioinnin mittareina voidaan pitää kävijälukuja. Tulevaisuuden haasteena on nuorisotoiminnan laadun mittaaminen myös muilla keinoilla.

Pajaston kulttuuriset tarpeet tulivat ilmi luonnollisen toiminnan kautta. Nuorten pääintressit ja sosiokulttuuriset kokemukset tulivat tutuksi toiminnan myötä. Tietoa tarpeista kerättiin aiheista kohderyhmän vapaa-ajanviettotavat, aktiviteetit joita haluaisivat toteuttaa, päämotiivit työpajatoimintaan lähtemiseen,

ryhmän tavoitteet, mitä aktiviteetteja haluaisi toteuttaa toiminnan yhteydessä, mitä ryhmä on jo toteuttanut ja mitä parhaillaan toteuttaa ja mitä odotuksia ryhmällä on. Aineistoa keräsin haastatteleamalla eri alan asiantuntijoita ja toimijoita.

Haastattelin myös tutkimukseeni osallistuvia eli Monitoimitalon henkilökuntaa ja nuoria. Pidín keskustelutilaisuuksia, joita voi verrata ryhmähaastatteluun, mutta luonne oli vapaampi kuin haastattelussa. Kirjasin haastattelut ja keskustelut.

Tein havainnointia koko talon ja Pajaston arjessa ja tapahtumissa, mutta myös esimerkkityötoimintatilanteissa Pajaston nuorten tuottaessa työpajajakson aikana ja siitä irrallaan eri tilaajille kulttuurialan töitä. Tutustuin vastaaviin tehtyihin projekteihin tai olemassa oleviin käytäntöihin myös internetissä ja kirjallisen aineiston kautta.

Keväällä 2014 Pajaston valinnaisena kurssina oli yhteisötyöpaja, jossa harjoiteltiin ryhmänohjausta ja ohjattiin kehitysvammaisten ryhmää. Pajaston nuoret suunnittelivat toiminnan tutustumiskäynnin perusteella ja ohjasivat toiminnallisen iltapäivän ryhmälle.

Maskottiprojekti oli pajastojaksosta irrallinen projekti, jossa voidaan tarkastella toimimista jakson ulkopuolella. Tilaajana on Pispalan Sottiisi joka haluaa kansainväliseen tanssitapahtumaan SottiisiMovesiin projektiryhmän ideoidaan, tuottamaan ja käyttämään tapahtuman maskotteja. Aloitin projektin tammikuussa 2014 opintoihini liittyvänä ja projektiryhmääni kuului entuudestaan muotoilijaopiskelija ja tekstiiliartesaani. Tarkoituksena on saada tutkimuskysymyksiin vastauksia nuorten toteuttaessa työprojektin, kuitenkin turvallisessa ympäristössä ja ohjatusti. Tästä nuoret hyötyvät itse saamalla kokemuksia, todistuksen, festivaalipassin ja uusia kontakteja.

Palautetta nuorten työkeikoista sain haastatteleamalla viittä nuorta. Kaksi pajalaista oli tehnyt valotekniikkaa nuorisoteatterissa, yksi kasvomaalausta lasten tapahtumassa, yksi kasvomaalausta SottiisiMoves2014 –tapahtumassa ja yksi oli mukana organisoimassani Maskotti-projektissa SottiisiMoves2014 –tapahtumaan liittyen.

Arviointina työtoiminnoissa käytetään töiden aikataulun sujumista, luovuuden ilon määrää ja itse tuotoksen onnistumista samoin kuin palautetta tilaajalta ja muilta yhteistyökumppaneilta. Tärkeimpänä palautteena pidän nuorten omaa palautetta, joka sitten kertoi, onko tämän tyyppistä toimintaa mahdollista ja tarpeellista toteuttaa.

4.1 Sosiokulttuurinen innostaminen

Sosiokulttuurisessa innostamisessa ei oteta vain annettua, vaan suhtaudutaan siihen kriittisesti ja nähdään mahdollisuus uuteen ja parempaan. Työtilanteita

ja käytäntöjä voidaan muuttaa. Annettu todellisuus ei ole välttämättömyys ja sen muuttaminen vaatii oikeaa asennoitumista ja ajattelua, mikä on innostavan ohjaajan työtehtävä. Erilaisen tulevaisuuden hahmottamisessa kuvitetaan ja unelmoidaan tulevaa. Utooppinen näkemys on välttämätön sosiaalisen muutoksen syntymiselle. (Kurki 2000, 111.)

Paulo Freiren mukaan sosiokulttuurisen diagnoosin analyysissä on kolme vaihtetta: todellisuuden kriittinen arviointi, visio paremmasta tulevasta ja työvälineiden etsiminen vision rakentamiseen (Kurki 2000, 112). Innostamisen prosessissa käsitellään yleisteemaa, joka on riittävän konkreettinen. Hahmottelu ei riitä, vaan on kuvattava kyseisen toimintaympäristön yhteisön omia piirteitä. Kun jonkin kasvatuksellisen prosessin tai ohjelman suunnittelu aloitetaan, täytyy sen osatekijät määrittellä yhdessä tutkimuksen kohteena olevan ryhmän ja toimintaa toteuttavan organisaation kanssa. (Kurki 2000, 92–95.)

Innostamisen askeleet kysymysten pohjalta:

1. Osallistava tutkimus, analysoidaan ryhmässä vallitsevia tarpeita, resursseja, tilanteita, tekoja, voimia, vastavoimia ja yhteistyömahdollisuuksia. Tutkimuksen avulla saadaan toiminnan perustaksi välttämätön tieto siitä sosiaalisesta todellisuudesta, jota on tarkoitus muuttaa. Oleellista on myös niiden käsitysten tunteminen (esimerkiksi myönteiset ja kielteiset arvot) joita ihmisillä tästä todellisuudesta on ja jotka ohjaavat heidän käyttäytymistään.
2. Vision hahmottaminen
3. Kyky tulkita kriittisesti todellisuutta
4. Kohotetaan ja vahvistetaan ihmisten tietoisuuden tasoa
5. Vaihtoehtoisen historian syntyminen, uusi ryhmän tarina, (Kurki 2000, 97.)

Askelten rinnalla käytetään kaikkia eri tieteiden apuvälineitä. Sosiaalinen toiminta on kokonaisuuden ydin. (Kurki 2000, 97.) Pajastossa sosiaalinen ja taiteellinen toiminta on yhteydessä nuoren kasvuun ja nämä kaikki toiminnan järjestäjän ja Pajasto+:n tilaajien tarpeisiin.

4.2 Yhteiset ideointitilaisuudet

Sosiokulttuurisen innostamisen mukaan olin puhunut yhteisen taidetoiminnan ideoimisesta pajalaisten kanssa keväällä 2014. Pidin mainospuheen yhteiseen ideointitilaisuuteen osallistumisesta keväisenä aamuna Pajastolla. Olin valmistellut PowerPoint-esityksen (kuviokuva 3) jolla havainnollistin asiaa. Samassa tilanteessa tarjosin myös oikeaa työkeikkaa Pajastolaisille. Esimerkkityökeikasta lisää luvussa 4.5 Esimerkkityökeikat.

Kuvio 3. Kuva PowerPoint-esityksestä pajalaisille.

Kevään 2014 pajalaisille pidetyn mainospuheen lisäksi kutsuimme yksilövalmentajan kautta kaikki entiset ja nykyiset pajalaiset ideointikokoukseen sähköpostilla. Tämä käsittää noin 80 nuorta, jotka ovat kahden viime vuoden aikana olleet Pajastolla ja neljä ohjaajaa. Kyselin myös päivän aikana suoraan ihmisiltä, jäisivätkö he tilaisuuteen työpajapäivän päätteeksi.

Tarkoitus oli, että vetäisin keskustelua siitä, mitä Kulttuurityökkäri voisi Monitomitälo 13:ssa olla ja mitä toimintaa nuoret haluaisivat järjestettävän Pajaston ulkopuolella. Kirjaisin ideat ja mielipiteet ylös ja jos keskustelua ei syntyisi, jakaisin kyselyt jotka olin tehnyt pajalaisille aiheeseen liittyen.

Nuoria ei saapunut järjestettyyn tilaisuuteen. Ohjaajat olivat sitä mieltä, että tilaisuus olisi pitänyt sisällyttää Pajaston ohjelmaan, työtunteihin kuuluvaksi ja niin olisi myös niitä nuoria, jotka ovat epävarmoja asiasta, saatu kuulemaan ja mahdollisesti ideoimaan mukaan. Aloitus on yleensä hankalaa. Ohjaajat olivat kuitenkin innostuneita ja ideoivat paljon kyseessä olevaa toimintaa. Heidän mielestään tällaista toimintaa voisi olla työpajan aikana ja sen jälkeen. Myös rahoituksista ja osuuskunnan perustamisesta idealle ideoitiin. Päätimme, että annamme kyselyt kevään 2014 pajalaisille täytettäväksi.

Toimintatutkimukseen kuuluvasti teimme yhteistä ideointia ohjaajien kesken koko tutkimuksen ajan. Järjestimme yhteisiä ideointitilaisuuksia keväällä ja syksyllä Pajaston ohjaajien ja Monitomitälo 13:n toiminnanjohtajan Jukka Etu-Seppälän kanssa.

4.3 Kyselyillä vastausten äärelle

Ensimmäisessä kyselyssä kartoitin nuorten toiveita, tilannetta ja kokemuksia kulttuurialalla. Vastaajina oli 12 Pajaston nuorta. Toinen kysely pohjautui ensimmäisen kyselyn vastauksiin. Ideoin nuorten kokemusten ja mielenkiinnon perusteella kuvitteellisia työtarjouksia, joista sai valita mieleiset, joihin lähtisi "oikeasti mukaan". Kysyin myös toisessa kyselyssä nuorten henkilökohtaisia unelmatyöpaikkoja. Vastaajina oli 18 Pajaston nuorta. (Liitteet 1-2.)

Monivalintakyselyyn voi olla helpompaa vastata kuin avoimiin kysymyksiin. Huomasin pian, että nuorelta suoraan kysyttäessä ”mitä toimintaa haluaisit talossa järjestettävän”, siihen vastaaminen ei ollut helppoa. Tämä uuden ideoiminen on muutenkin niin laaja aihe, että aiheeseen kannattaa johdatella oikein, jotta puhutaan samasta asiasta. Kysymykset kyselyihin löytyivät opinnäytetyön tutkimuksen kysymyksiä pilkkomalla ja fokuoimalla niitä nuoren asemaan.

Nuorille ei saa olla liian kapulakielisiä kysymyksiä. ”Tilaaajan tarpeet” ei ole jokapäiväisessä käytössä nuorten puhekielessä tai kaikille muutenkaan tuttu termi. Kieliasua saa värittää slangisanoilla ja mielikuvia herättävin sanoin, jotta kysely ei olisi puuduttavan tylsä ja jotta se innostaisi mukaan ideoimaan. Jouduin tekemään nopeita ja rohkeita ratkaisuja kyselyitä suunnitellessani, koska toteutin ne niin nopealla aikataululla ja lyhyellä aikavälillä.

Kieliasun suhteen tein monia havaintoja: *Kulttuurityökkäri* sanan *työkkäri* voi sisältää negatiivisia mielleyhtymiä. Vaihdoin tutkimuksen työnimeksi *Unelmaduuni*, koska se puolestaan herättää vapaampia ja positiivisempia assosiaatioita. En halunnut myöskään rajata nimeä vain ja ainoastaan kulttuurin alalle, koska talossa voi olla myös muita työtehtäviä tarjolla kuten roudaaminen eli tavaroiden kantaminen ja järjesteleminen tapahtumia varten. Kyselyiden kieliasu oli mahdollisimman yksinkertainen; ei paljon tekstiä ja selkeä iso fontti.

Kyselyt jaettiin nuorille täytettäväksi päivän päätteeksi, ja osa palautti kyselyn vasta myöhemmin, kun oli ehtinyt sen täyttämään. Ensimmäisessä kyselyssä selvitin nuorten toiveita, tilannetta ja kokemuksia kulttuurialalla. Vastaaajina oli 12 Pajaston nuorta. Ensimmäisessä osiossa oli 12 avointa kysymystä aiheen tiimoilta ja niiden vastausten perusteella saatiin määrällistä ja laadullista tietoa. Kyselyn toisessa osiossa sain selville nuorten kokemuksia erilaisista kulttuurialan tehtävistä monivalintamenetelmällä, ja näin syntyi määrällistä tietoa koko Pajaston ryhmän sisäisistä taidoista. Tiesin sen olevan pohjana seuraavalle kyselylle.

Toisen kyselyn ensimmäinen kysymys oli suoraan nuorelle itselleen: mikä on hänen unelmatyönsä. En usko että kaikilla on oma unelma-ammattinsa tiedossa tai sitä ei kaikki välttämättä elämältä etsikään, mutta työtä on tehtävä. Halusin kysymällä tätä myös muistuttaa nuorille heidän itse esille nostamansa aiheen *unelmat* tärkeydestä ja sen kautta tuoda positiivista sävyä tutkimukseen. Tavoite on että nuoret tekisivät työtä, mistä he myös nauttivat. Unelmia on joskus vaikea hahmottaa, mutta siinä voi olla apuna johdattelevat kysymykset ja päämäärän kuvittelemisen pilkkominen pienempiin osiin:

Mitä sinä haluaisit tehdä siitä hetkestä kun heräät siihen hetkeen, kun käyt nukkumaan? Entä mitä haluaisit tehdä työksesi? Mitä työsi käytännössä tarkalleen ottaen olisi? Mistä mihin työaikasi

olisivat? Kenen kanssa tekisit töitä? Minkälaisia työkavereita sinulla olisi? Millaiset työedut sinulle kuuluisi? Millaista vastuuta kantaisit? Minkälaiset työvaatteet sinulla olisi? Anna mielikuvituksesi lentää ja kuvaile Unelma Duuniasi.

Toinen kysely pohjautui ensimmäisen kyselyn vastauksiin. Ideoin nuorten kokemusten ja mielenkiinnon perusteella kuvitteellisia työtarjoja Monitoimitalo 13:lta nuorille. Työtarjoista tuli valita ne, joihin nuori voisi ajatella lähtevänsä oikeasti mukaan jos hänellä ei olisi sillä hetkellä muuta työtä.

Tässä kuvitteellinen työtarjous Monitoimitalo 13:lta Sinulle. Oletetaan, että et ole muussa työssä. Ympyröi ne vaihtoehtojen numerot, joihin lähtisit mukaan. Voit valita niin monta työtarjoja kuin haluat, ne eivät tulisi olemaan päällekkäin. Kirjoita perustelut valinnoillesi tyhjään tilaan työtarjojen alle tai kerro, miksi voisit joutua kieltäytymään.

Toisen kyselyn B-osion työtarjojen kohdalla ympyröitiin vaihtoehdot, joihin lähtisi mukaan ja näin syntyi määrällistä tietoa, mutta myös laadullista tietoa, kun pyysin vastaajia perustelemaan valintansa aina työtehtävän alapuolelle. Kehoitin vastaajaa myös kertomaan, miten työtehtävää voisi parantaa jos jokin siinä olisi kiinnostanut, mutta hän ei haluaisi lähteä mukaan.

Toisen kyselyn C-osiossa kysyin, mitä nuorelle itselle tulisi mieleen työtarjojaksi ja pientä palautetta molemmista kyselyistä. Lopussa kiitin kyselyyn vastaamisesta ja kerroin, mihin tuloksia käytän eli tutkimuksestani. Lisätietoja varten annoin vielä oman sähköpostiosoitteeni, jonka nuori olisi voinut siitä itselleen ottaa ylös tarvittaessa ennen kyselyn palauttamista. Kerroin, että kyselyiden tuloksia lähetetään nuorille sähköpostilla myöhemmin syksyllä. Aikataulu oli hieman virheellinen, joten sitä ei tarvitsisi kyselyyn kirjoittaa, että milloin jokin on valmis.

4.4 Haastattelut

Haastattelin tutkimusta varten pajalaisia, jotka olivat olleet työkeikoilla, Pajaston ohjaajia ja Monitoimitalo 13:n henkilökuntaa, Tampereen nuorisopalveluiden väkeä, Tampereen kulttuuripalveluiden johtavaa koordinaattoria, Te-toimiston työntekijää, nuoria kulttuurialan työntekijöitä ja muiden suomalaisten työpajojen ohjaajia. Kirjasin haastatteluista esiin tulleet tärkeimmät asiat muistiin. Haastatteluja varten olin suunnitellut etukäteen kysymyksiä, jotka toimivat haastattelun runkona ja synnyttivät keskustelua.

4.5 Esimerkkityökeikat

16.4.2014 Mainospuheessa olin kertonut maskottiprojektista SottiisiMoves2014 -tapahtumaan jossa olisin projektin koordinaattori. Kyse oli kesäkuussa 2014 järjestetystä kansainvälisestä tanssitapahtumasta, jossa Monitoimitalo 13 oli myös mukana Pispalan Sottiisin kanssa. Olin projektipäällikkönä tapahtuman maskottien ideoinnissa, tuotannossa ja käyttöönotossa. Tarvitsin mukaan tekijöitä, ja tämä oli juuri sopiva työkeikka myös opinnäytetyön tutkimusta varten.

Annoin paljon eri vaihtoehtoja pajalaisille lähteä mukaan maskotti-projektiin: Mukaan voisi tulla esiintymään maskottina tapahtumassa tai testaamaan maskottia ennen tapahtumaa, ompelemaan ja rakentamaan tai vain suunnittelemaan uusia maskotteja, videokuvausryhmään käsikirjoittamaan, kuvaamaan, äänittämään, editoimaan tai näyttelemään tai ideoimaan tempauksia mitä maskoteilla järjestetään. Kerroin projektin aikataulusta (touko-kesäkuu) ja todistuksesta, jonka työstä saisi sekä pienistä eduista ja palkkioista kuten ruokailut ja festivaalipassi.

Laitoin Pajaston oveen listan, johon voisi ilmoittautua. Ilmoittautumiset koskivat epävirallisia työhaastatteluja. Listassa oli kaksi eri päivämäärää ja niiden alla kymmenen minuutin aikoja Pajaston tuntien ulkopuolella, koska tämä olisi siitä ulkopuolinen projekti. Listan alaosassa oli myös mahdollisuus jättää oma sähköpostiosoite sitä varten, jos mikään mäistä ajoista ei sopisi. Yhdeksän ilmoittautui jälkimmäiseen kohtaan, ja lopulta kaksi heistä (yksi apuohjaaja ja yksi pajalainen) oli mukana projektissa. Olin tyytyväinen osallistujien määrään.

Huomasin, että pajalaisia sai muistutella ja kysellä toimintaan mukaan kasvotusten, koska sähköpostiin vastasi vain muutama. Ajankohta oli kiireinen: kevätaika, Pajaston viimeiset tehtävät käsillä ja kouluihin ja töihin hakemiset ja kesän alkaminen. Toisaalta projektissa oli osallisena neljä työtöntä nuorta pajalaisten lisäksi eli heidän aikatauluunsa touko-kesäkuu sopi hyvin.

Toiset työkeikkaesimerkit ovat kaksi haastattelua valo- ja äänimiehiltä, kaksi haastattelua kasvomaalauksen tekijöiltä ja yksi maskotti-projektissa mukana olleelta. Näiden lisäksi havainnoin tapahtumissa ja yhteisötyöpajan aikana pajalaisten toimintaa työtehtävissä.

4.6 Muut aineistot

Muina tärkeinä aineistoina tutkimuksessa olivat internetistä löytyvät tiedot toisten työpajojen ja kulttuurin rekrytoinnin kanavien käytännöistä ja tutkimukset aiheeseen liittyen. Perehdyin nuoria, työpajoja, sosiokulttuurista innostamista ja palvelujen suunnittelua käsittelevään kirjallisuuteen.

4.7 Palvelujen ideointi

Palvelujen ideointi on spontaania, epämääräistä, käytännön tarpeiden kautta syntyvää oivallusta ja idean alkuperä on usein hankala varmistaa jälkikäteen. Uusia palveluideoita voi syntyä myös yhteistyökumppaneiden tai asiakkaiden toimesta tai kilpailijoiden toimintaa voidaan jäljitellä. Organisaatiossa, jossa uutta ideoidaan, tulisi löytyä henkilö jota voidaan kutsua innovaation johtajaksi. Henkilöllä tulee olla kyky innostaa muita uuteen toimintaan, kohdata mahdollista vastarintaa organisaatiossa ja riittävästi valtaa viedä ideaa eteenpäin. Uudet ideat tarvitsevat paitsi kehittelyä myös riittävästi innostusta, uskoa ja tahtoa asiaan vihkiytyneiltä. (Kinnunen 2004, 40–41.)

5 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä luvussa esittelen monipuoliset tulokset havainnollistettuna taulukoin, kuvioin ja kuvin. Osa tuloksista on tiedotettu syksyllä 2014 Monitoimitalo 13:een, jotta ideat voitaisiin ottaa heti kehittelyyn ja käyttöön.

5.1 Nuorten unelmia

Omien unelmien tiedostaminen tuntuu tärkeältä aiheelta Pajastoa käyville nuorille. Teema tuli esille keväällä 2014 osan pajalaisista ideoidessa ohjausta kehitysvammaisille, jolloin he halusivat antaa aiheeksi ryhmälle unelmatilanteeseen itsensä kuvaamisen. Heidän mielestään omia unelmia kannatti tiedostaa. Minä haluan sanoa saman nuorille, että kuten omat unelmat, myös oma unelmaduuni on mahdollista saavuttaa. Yksi mahdollisuus voi johtaa toiseen!

Suurin osa nuorista haaveilee työstä kulttuurialalla. Työkumppaneiksi haluttiin tuttuja, samantyyppisiä, taitavia, osaavia ja luovia henkilöitä. Vain pieni osa nuorista haaveili itsenäisestä työskentelystä. Monet tahtoivat pitkiä työpäiviä tai vaihtelevia projekteja. Tärkeinä arvoina nousi esille ympäristö, yhteiskunta, ihmissläheisyys, auttaminen ja päihdetaustaisten tukeminen. (Kuvio 4; taulukko 1.)

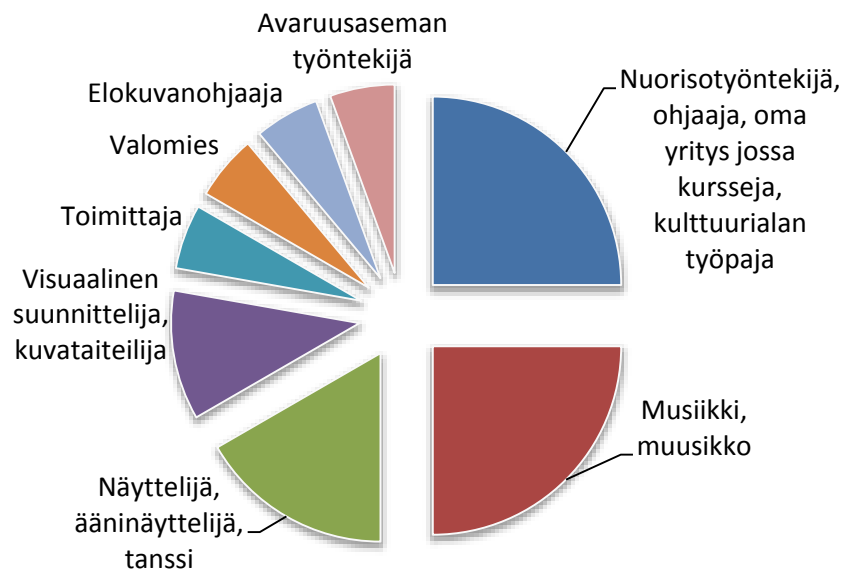
Katsottaessa nuorten vastauksia unelmaduuniin (kuvio 4) käy ilmi, että kaikkia näitä paitsi avaruusaseman työntekijän ammattia voisi harjoittaa Monitoimitalo 13:ssa. Useimmat vastasivat aivan realistisia unelmia työksensä. Verrattuna toisen kyselyn vastauksia ensimmäisen kyselyn kysymykseen ”Minkälaista työtä haluaisit tehdä ja kenelle? Yksin, ryhmässä?” vastaukset ovat saman suuntaisia ja alleviivaavat ryhmässä työskentelyä. (Ks. liite 1.)

Taulukko 1. Nuorten unelma-ammattien taulukointia

Vastaaja:	Unelmaduuni	muuta huomioitavaa	työajat	työkaverit
1.	Toimittaja	aiheina yhteiskunta, ympäristö	-	samantyyppiset
2.	Ohjaaja/nuorisotyöntekijä/kulttuuritapahtumien järjestäminen	pelit, leikit, kuvataide, teatteri, liikunta	projekti/päivätyö	tiimi, samantyyppiset
3.	Visuaalinen suunnittelija, myös peliala	piirtäminen, maalaaminen, kuvittaminen, luova prosessi	projekti/aamupäivätyö	yksin/ryhmä
4.	Ohjaaminen	kädentaidot, valokuvaus, kuvataiteet, askartelu	max 8 h päivät	yksin/ryhmä
5.	Avaruusasemalla työskentely	-	-	-
6.	Ääninäyttelijä, näyttelijä	-	projekti	roolien yhteensovittaminen
7.	Musiikki	-	-	-
8.	Teatterinäyttelijä	musiikin yhdistäminen	ei 24/7	mahtavat tyypit
9.	Valomies	teatterissa	iltatyö	-
10.	Oma yritys: studio	(toim. huom. äänitekniikka)	pitkät päivät	joku taitava tyyppi
11.	Ehkä teatteri	Muut ihmiset tärkeitä	päivä/iltatyö	mukavia ja luovia tyyppejä, samat kiinnostuksenkohteet
12.	Taiteilija ja oma yritys: taidetoimintaa ja kursseja	Lapset, erityisnuoret, päihdetaustaiset	-	tuttu ihminen
13.	Elokuvanohjaaja	-	projekti	tutut, taitavat tyypit
14.	Jos mahdollista niin tanssi, muiden ohjaus	muiden auttaminen, kehittäminen	keikka/kurssi kokopäivätyö	saman alan intohimoiset tyypit
15.	Kulttuurialan työpaja, oma yritys	teatteria, musiikkia, baari/kahvila, tapahtumantuottaminen	24/7	tutut, taitavat tyypit
16.	Musiikkia	tuottaminen, kirjoittaminen, levyttäminen, keikat	pitkät päivät	samantyyppiset
17.	Muusikko ja kuvataiteilija	oma ateljee	projektit	itsenäisesti
18.	Musiikki	artisti, tuottaja, tapahtumantuottaminen	keikka/projekti	saa päättää itse työkaverit

Kyselyssä 1, kysymys 1 (liite 1) oli aiheeseen johdatteleva kysymys nuoren unelmatyöstä. Suurin osa eli 83,33% (kymmenen kahdestatoista) vastanneista haaveilee töistä kulttuurialalla. Työkumppaneiksi haluttiin tuttuja, samantyyppisiä, taitavia, osaavia ja luovia ihmisiä. Pieni osa kyselyyn vastanneista haaveili itsenäisestä työskentelystä. montako. Monet tahtoivat pitkiä työpäiviä tai vaihtelevia projekteja montako.

Kuvio 4. Nuorten unelma-ammattien vastaukset ryhmitettyinä. Kysely 2, osio A.

Tärkeinä arvoina nousivat esille ympäristö, yhteiskunta, ihmisläheisyys, auttaminen ja päihdetaustaisten tukeminen. Nämä voisivat olla mahdollisia teemoja ohjatulle työtoiminnalle. Pajaston ohjaajat sanoivat kyselyiden tuloksien pitävän varmasti paikkansa, vastaukset kuulostivat hyvin tutuilta heille verrattaessa niitä työn kautta saatuun tietoon.

Pitkäaikaistyöttömän 29-vuotiaan tamperelaisen miehen (haastattelu 2.6.2014) ajatus mielekkäästä työstä:

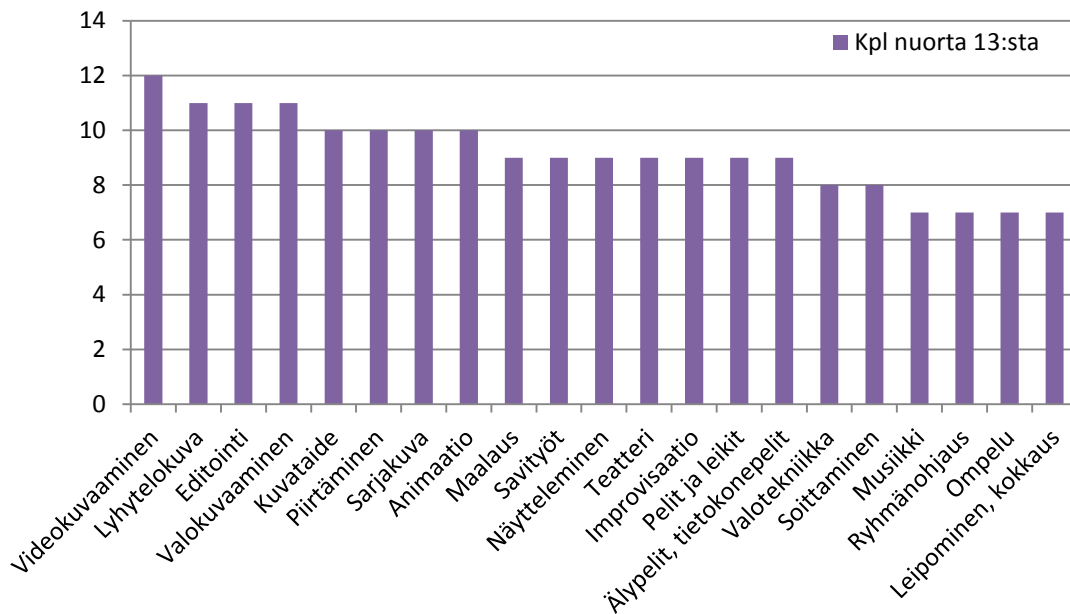
”Joka päivä olisi mahdollisuus valita eri töistä mitä haluaa tehdä. Sen mukaan löytyisi mitä haluaa tehdä, ja kun on tehnyt tarpeeksi hommia, saisi itse päättää enemmän mitä tekisi. Ja saisi tehdä niitä miten itse haluaa”

Tässä tulee esiin se, että myös hän haluaisi työskennellä paikassa, missä on ohjattua toimintaa ja muita samanhenkisiä ihmisiä. Ajatuksena on toiminta, josta saisi kokemuksen myötä vapaammin valita työtehtäviä ja itsenäisemmin suoritettavia työtehtäviä. Vapaus työajoissa oli hänelle tärkeää. Visiosta huomaa myös, että kokeilemisen kautta nuori löytäisi sen, mitä haluaa tehdä.

5.2 Nuorten vastauksia työtarjouksiin

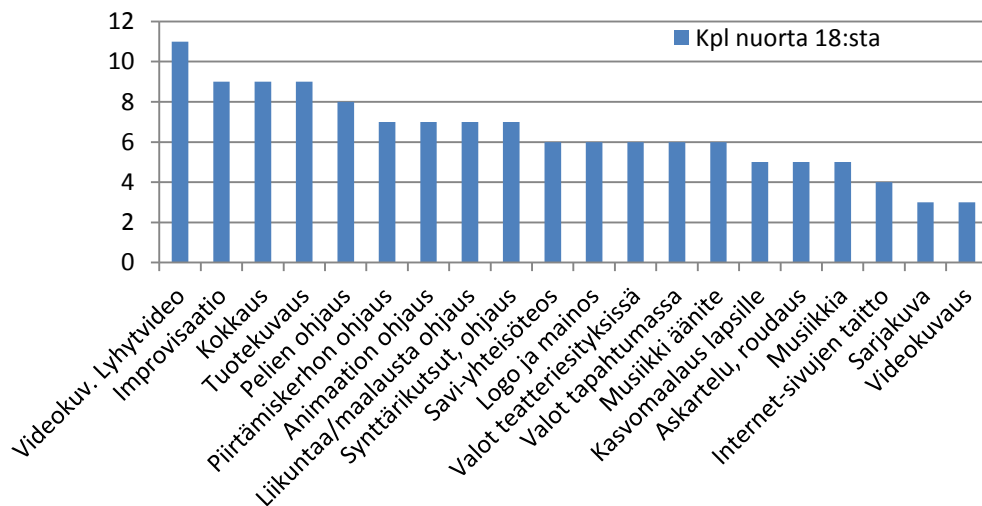
Ensimmäisessä kyselyssä kysyttiin nuorten kokemuksia eri taiteen- ja kulttuurinlajeista. Kuviossa 5 on kuvattuna taide- ja kulttuurialalta aiheet, joista nuorilla oli eniten kokemusta.

Kuvio 5. Mistä vapaa-ajan ja kulttuurin toiminnoista nuorilla oli eniten kokemuksia?

Toisessa kyselyssä oli näiden kokemusten pohjalta keksitty kuvitteellisia työkeikkoja nuorelle tarjottavaksi. Kokemus korreloi jonkin verran vastauksissa. Kuviossa 6. on kuvattuna suosituimmat kuvitteelliset työkeikat, joihin nuoret olisivat lähteneet mukaan. Huomioitavaa on, että ensimmäiseen kyselyyn vastasi kolmetoista nuorta ja toiseen kyselyyn kahdeksantoista nuorta joten luvut eivät ole täysin verrattavissa keskenään.

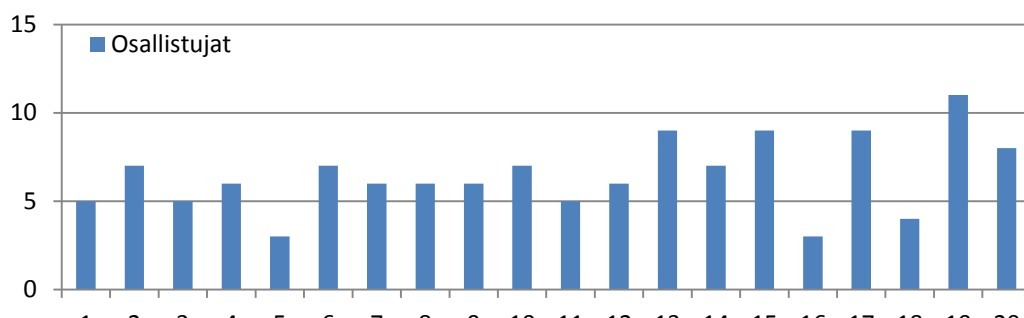
Kuvio 6. Suosituimmat kuvitteelliset työkeikat.

Kyselyn vastausten perusteella palkkauksella tai todistuksella ei tuntunut olevan väliä suosiossa. Kokemuksen saamista arvostettiin. Myös sillä, oliko projekti pitempiaikainen, jatkuva vai yhden kerran homma ei ollut väliä. Ohjattuihin työkeikkoihin oli hieman enemmän osallistujia kuin vapaaluontoisiin, missä ei ole ohjausta. Tuntuu myös, että mitä villimpi idea on, sitä enemmän siihen on kiinnostuneita osanottajia.

Kuviossa 7 näkyy ehdokkaiden määrä jokaisen työkeikan (20kpl) kohdalla. Keskimäärin osallistuminen nousee hieman kyselyn loppua kohti mentäessä. tähän voi vaikuttaa työtehtävien asettelu ja ainakin se kertoo siitä, että mielenkiinto ei loppunut kyselyyn vastattaessa, vaikkakin kommentit saattoivat olla lyhempiä loppua kohti.

Kuvio 7. Työkeikkoihin haluavien määrät tehtävien mukaisessa järjestyksessä.

Taulukossa 2 on kaikkien vastaajien vastaukset ruksattuna työtehtävien mukaisesti, osallistuminen työkeikkoihin. Samankaltaiset vastaajatyypit ovat erotettavissa esimerkkeinä erivärisillä taustoilla. Vastaajista löytyi porukoita jotka voisivat toteuttaa useamman projektin yhdessä (siniset). Osa vastaajista oli kiinnostunut vain parista työkeikasta (vihreät) ja osa useasta (oranssit) Punaisella taustalla on esimerkkinä yksi työkeikka, johon olisi useita hakijoita.

Taulukko 2. Tyypittelyä.

Tehtävät ->	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	yht.	
Vastaaja 1															x		x			x	3	
Vastaaja 2	x	x		x			x			x			x	x	x		x	x	x		11	
Vastaaja 3		x				x	x									x	x	x	x	x	8	
Vastaaja 4	x	x	x	x	x					x			x	x	x	x	x		x	x	13	
Vastaaja 5																		x			1	
Vastaaja 6			x		x	x	x	x	x				x				x		x	x	10	
Vastaaja 7			x			x	x	x	x		x	x		x			x	x	x		11	
Vastaaja 8											x		x								2	
Vastaaja 9						x		x	x						x				x	x	6	
Vastaaja 10								x	x			x								x	4	
Vastaaja 11		x	x	x						x	x		x	x						x	x	9
Vastaaja 12	x														x						2	
Vastaaja 13				x		x		x					x							x	5	
Vastaaja 14		x								x			x	x	x		x			x	6	
Vastaaja 15	x	x		x		x				x	x	x	x	x	x		x		x		12	
Vastaaja 16			x			x	x	x	x			x				x		x	x		9	
Vastaaja 17	x	x		x	x		x			x	x	x			x		x			x	11	
Vastaaja 18									x	x		x	x	x							5	

5.3 Palautteet esimerkkityökeikoista

Palaute työkeikkoihin osallistuneilta ja työnantajilta on ollut positiivista. Alkupuolella Pajaston jaksoa nuorella voi olla vielä enemmän vaikeuksia toimia työtehtävissä, mutta jakson loppua kohden moni ”avautuu” ja pystyy toimimaan sosiaalisissa tilanteissa eri tavalla. Työkeikoille on työnantajan puolesta mukavampaa pyytää nuorta, joka on tuttu entuudestaan tai tavata nuori ja sopia yhdessä työstä. Nuoret toivovat enemmän työkeikkoja, vaikka palkkaus olisi pieni tai siitä saisi vain kokemusta ja todistuksen.

5.4 Muut kyselyjen tulokset

Nuorilla on paljon toiveita kulttuurialan töiden suhteen (kysely 1, kysymys 1 liitteessä 1). Osa toivoo konkreettisesti äänitöitä tai paljon taidetta ja vain kahdella kolmestatoista vastanneesta ei ollut mitään toiveita kyselyyn vastatessa. Joku ei vielä tiennyt, mitä työtä haluaa mutta toiveena olisi, että se oli-

si jotain kulttuurialalta. Nuoret toivovat enemmän työtarjontaa, monipuolisia töitä ja kohtuullista palkkausta. Moni nuorista toivoo, että nuorille ja työttömille tarjottaisiin helpommin mahdollisuuksia työllistyä alalla ja saada töitä myös ilman suhteita.

Nuoret olivat valmiita tekemään tilaustöitä ja vastaamaan tilaajan tarpeisiin (kysely 1, kysymys 3 liitteessä 1). Kysyin nuorilta, haluaisivatko he itse tehdä ja tarjota toimintaa vai vastata tilaajan tarpeisiin. Kaikki eivät välttämättä ymmärtäneet kysymystä, koska se oli kenties huonosti aseteltu ja niin sanottua kapulakieltä. Vastausten perusteella kuitenkin myöntävän vastauksen antoi yksitoista nuorta kolmestatoista. Osa tuntui olevan enemmän kiinnostunut juurikin kohderyhmälle tehtävästä työstä kuin vapaavalintaisesta työnteosta.

Nuorten työtilanteesta ja tyytyväisyydestä siihen kertovat seuraavat sitaatit (ks. kysely 1, kysymys 5 liitteessä 1):

Minulla ei ole koulutusta ja koen etten saa mieluisia töitä, vaikka koen olevani osaava monessakin jutussa. Tuntuu että omaa osaamista on hankala tuoda toteen, muu..(?) kuin käytännössä.

Olen työkokeilussa ja minusta tämä on erittäin mukavaa. Pelottaa, että jään taas työttömäksi, jos en jostain syystä pääse minnekään opiskelemaan.

Työtön, tällä hetkellä pajastolla, haku myöhemmin kansalaisopistoihin.

Vastausten perusteella voi huomioida, että pääosin nuoret olivat tyytyväisiä siihen, että olivat työkokeilujaksolla mutta tyytymättömiä työttömyyteen. Työttömyys ei näin ollen ole niin sanotusti valinta, jonka nuori tekisi tarkoituksella.

Kukaan ei ollut toukokuuhun mennessä tehnyt Monitoimitalo 13:n kautta työkeikkoja, jotka olisivat irrallisia työkokeilujaksosta (kysely 1, kysymys 6 liitteessä 1). Kaikki toiminta, jota nuoret siis tekivät jakson aikana Monitoimitalo 13:ssa, liittyi heidän työkokeilujaksoonsa eikä omiin työkeikkoihin.

Kukaan nuorista ei toivonut heille tarjottavan pelkästään harrastusta (kysely 1, kysymys 8 liitteessä 1). Yksitoista nuorta kolmestatoista toivoi heille tarjottavaksi keikkatyötä, projekteja ja kontakteja.

Nuoret eivät osanneet sanoa, tai heillä ei ollut riittävästi tietoa, eri mahdollisuuksista järjestäytyä kulttuurialalla. Tietoutta alasta voisi jakaa kurssin aikana. Kolme kertoi heidän tietävän jotain aiheesta. (Kysely 1, kysymys 9, liite 1.) Yrittämiseen ja osuuskuntien perustamiseen on muutenkin hankalaa saada tietoa, vaikka niitä varten on kunnallakin omat työntekijät auttamassa kysymyksissä. Myös työn hinnoittelu tuntui nuorista vaikealta ja ajatukset palkkauksesta eivät olleet kovin realistisia. (Kysely 1, kysymys 12, liite 1) Yhteisiä tutustumiskäyntejä tällaisiin paikkoihin (yritys- ja osuuskuntatoiminta, lii-

tot ja järjestöt) voisi kuvitella toteutettavan vaikka UnelmaDuuni-kurssilla tai Pajasto+:ssa. Tietoa työn hinnoittelusta kaivataan.

Nuoret haluaisivat saada mieluiten työtarjouksia tekstiviestillä (kaikki kyselyyn vastanneista, kysely1, kysymys 11 liitteessä 1). Myös soittaminen, sosiaalinen media ja sähköposti olivat osalle mieluisia. Kasvokkain tapahtuvaa työtarjousta ei ollut esimerkkinä kysymyksessä, mutta se on kokemuksesta tavoittavin ja varmin tapa sopia työkeikoista, sähköposti taas huonoin. Myös kirjettä ehdotettiin.

5.5 Yhteisen ideoinnin tuloksia

Nuorilta kysyttäessä kyselyn kautta ideoita työllistymiseen, suurimmalla osalla ei ollut antaa omia ajatuksia asiasta mutta toiveita työllistymiseen on paljon. Osa kertoi haaveilevansa omasta yrityksestä tai osuuskuntatoiminnan soveltamisesta eteenpäin. Eräs nuori ajatteli erilaisista portfolioista olevan hyötyä. Kaksi mielenkiintoista ideaa:

Hommataan kauppoihin samanlaiset pussittajat kuin jenkeissä.

Tässä ajatuksessa on nyky-yhteiskuntaan potentiaalia: työtehtäviä voisi pilkkoa pienempiin osiin ja palveluammatteihin tarvitaan lisää työvoimaa. Voisiko tätä ajatusta jalostaa myös kulttuurialalla?

Olisi mukavaa että työttömät nuoret pääsisivät yhdessä tekemään jotakin mukavaa ja luovaa. Niin kuin Pajastolla tehdään.

Tässä vastauksessa on tämän tutkimuksen ydintarkoitus. Tätä olin havainnoinut ryhmässä kevään aikana. Pätkä muistiinpanoistani:

Pajaston jälkeen ei välttämättä ole heti töitä tai koulupaikkaa pitää odottaa. Jollain saattaa olla ylimääräistä aikaa ja energiaa, halu tehdä taideprojekteja jatkossakin pajajakson jälkeen. Vielä ehkä tuttujen tyyppien kanssa.

Yhteistä ideointitilaisuutta nuorten ja ohjaajien kesken ei saatu toteutettua, mutta ohjaajien ja toiminnanjohtajan kanssa ideoidut toimintamahdollisuudet ovat mahdollisia ottaa käyttöön. Kerron näistä pääpiirteet luvussa kuusi, tarkemmat tiedot suunnitelluista toiminnoista ovat Monitoimitalo 13:n hallussa.

5.6 SWOT

Pajaston ohjaaja toivoi Pajasto+ aiheesta tehtävän SWOT-analyysin. Tässä alaluvussa esittelen SWOT -analyysin Pajasto+:sta mahdollisimman kattavasti eri osapuolet huomioituna.

PAJASTO+:n SWOT:

Vahvuudet

- Molemminpuolinen toive toiminnalle (Monitoimitalo13 ja nuoret)
- Monipuolinen toiminta, aikataulu, ajankohdat, materiaalit ja välineet
- Toimintoja varten erilaisia tiloja käytettävissä
- Nuorten osaaminen ja taitavat työntekijät talossa
- Nuorille Pajastossa kertynyt osaaminen
- Talon sisällä tutuksi tuleminen puolin ja toisin
- Nuoret tuntevat talon tapahtumia
- Samantyyppiset, hyvät tyypit voivat ryhmäytyä ja verkostoitua

Heikkoudet

- Nuoret eivät ole järjestäneet tapahtumaa tai toimintaa talossa aikaisemmin
- Yhteistiedotuksessa talon sisällä on kehittämisen varaa
- Aloittaminen on hankalaa
- Eriarvoisuus, jos joku pääsee mukaan ja joku ei
- Hinnoittelu on ainakin alussa haastavaa
- Materiaalien ja välineiden luovuttaminen muuhun kuin työntekijöiden tai pajalaisten toimintaan voi olla hankalaa

Mahdollisuudet

- Nuorelle tärkeiden teemojen käsittely, vaikuttamismahdollisuudet
- Rekrytointia kulttuurinalalla
- Työharjoittelijat ja eri oppilaitosten opiskelijat yhteistyössä
- Nuori voi tienata työmarkkinatuen päälle rahaa
- Nuoret saavat työkokemusta, mikä on arvokasta
- Nuoret pitävät yllä työelämätaitoja ja elämänhallintaa
- Markkinointiverkosto ja yhteistyökumppanit kaupungissa
- Nuorten aktiivisuuden lisääminen kasvaa
- Talon käyttöaste ja toiminnan arvo kasvaa
- Laadukkaan työn näyttäminen ulospäin
- Uusia kävijöitä taloon nuorten verkostoista
- Lakupankkiin uusia työntekijöitä

Uhat

- Osallistujien saaminen mukaan
- Nuorilla täytyy olla halua työllistää itseään ja tuottaa
- Nimi pitää vastata toimintaa
- Ammattimaisuuden pitäminen ajan tasalla kortistoissa vaatii yhteydenpitoa ja tietojen päivittämistä
- Tietosuojaselosteesta talon ulkoisessa pankissa pitää pitää huolta
- Matalan kynnyksen ja käytön helppouden takaaminen
- Tietojen pitäminen ajan tasalla ja kaikkien ulottuvilla
- Vaihtuva toiminta, ei pitkäkestoista turvaa kaikille halukkaille

5.7 Yhteenveto tuloksista

Jotta kaikista näistä kyselyiden tuloksista saataisiin yhteneväinen kuva, voidaan poimia vastauksista tärkeimmät ja yleisimmät asiat rinnakkain. Otin tarkoituksella taulukkoon 1 esille punaisella väripohjalla tarpeet ja sinisellä väripohjalla asiat, mitä nuorella tai Monitoimitalo 13:lla on tarjota, jotta niitä voi vertailla keskenään, sekä vihreällä neutraalimmat asiat jotka kohtasivat toisensa. Taulukon jälkeen olen listannut pääkysymyksiin etsimiämme konkreettisia vastauksia: mitä työtoimintaa talo voisi tarjota nuorille, mihin työtoiminnan kehittämisessä tarvitaan ohjaajaa ja mitä nuori haluaa järjestettävän.

Taulukko 3. Johtopäätöksiä. Vertailussa nuori ja Monitoimitalo 13.

NUORI	MONITOIMITALO 13
- tarvitsee toimintaa (kyselyn vastaukset, lisää alla)	- tarjoaa työhommia (lisää alla)
- tarvitsee välineitä	- tarjoaa välineitä
- tarvitsee ympäristön	- tarjoaa ympäristön
- tarvitsee kontakteja	- tarjoaa verkostoja
- tarvitsee työkokemusta	- tarjoaa todistuksia, keikkapalkkiot
- tarjoaa osaamista mikä on näytetty tai on mahdollista näyttää	- tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet osaamiselle ja harrastamiselle
- tarjoaa aikaansa	- tarjoaa monipuoliset työajat
- tuntee talon entuudestaan jos on ollut Pajastolla	- edesauttaa toimintaa jos tuntee tekijät
- tarvitsee ohjaajaa (kyselyn vastaukset)	- tarvitsee toiminnan vetäjää (lisää alla)
- tarvitsee mahdollisesti toimeentulotukea, työttömyyskorvausta tai työmarkkinatukea	- Tarvitsee tietoa te-toimistolta
<ul style="list-style-type: none"> ➔ Toimintaan mukaan tuleminen – Pajastolta alkusysäys, kaverin kautta ➔ Toimintaan sitoutuminen – työkokeilu tai vapaa toiminta 	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Toiminnan järjestäminen, tarpeisiin vastaaminen ➔ Ohjattua / vapaata toimintaa

Minkälaisia työhommia talo tarjoaa:

- Harrastus- ja vapaa-ajantoiminnan avoimet ovet, ryhmät eri kerroksissa
- Tapahtumat: ChillHouse, Kynttiläpaja, Tamperepäivä, K13-discot
- Tyky-toiminta, lasten synttäräkutsut, kurssit, ryhmät ja muut ideoitu toiminta
- Nuorisopalveluiden tapahtumat ja muu toiminta
- Pajasto, sis. yhteisötyöpaja ja muut vapaavalintaiset kurssit, kurssien järjestäminen, ryhmien vetäminen
- Toiminnan järjestäminen, ideoiden kehittäminen sallittua

Mihin tarvitaan ohjaajaa:

- Yhteinen tiedotus ja markkinointi
- Talon sisäisten extrojen kortisto, vinkkausrekisteri (ylläpitäjä)
- Kortistojen suunnittelu
- Osallistujien profilointi ja osaamisen arviointi
- UnelmaDuuni –kurssin ja muiden kurssien vetäjä Pajastolla ja Pajasto+:ssa
- Facebook-sivun ylläpitäjä (pitää olla joku muu kuin talon oma tyyppi, esim. nuori)
- Pankin ylläpitäjä (toiminnan tarjoaminen muualle kuin talon sisäisiin hommiin)
- Toiminnan tilastoiminen, kehittäminen ja arviointi
- Te-toimiston kanssa tehtävä yhteistyö

Mitä nuori haluaisi Monitoimitalo 13:n tarjoavan työllistymisen suhteen (kysely 1, kysymys 7 liitteessä 1):

- Kaikke mahdollista työtä
- Kokemusta, harjoittelupaikan.
- Olisi kiva kuulla monitoimitalolta mahdollisista kulttuurialan avoimista työpaikoista. Jos sellaisia on.
- Erilaisia projekteja
- Kontaktien kautta jonkun työpaikan mikä liittyy media-alaan
- Mahdollisesti jotain ohjaustoimintaa
- Kenties tietoa, mistä lähteä kysymään.
- Hyviä neuvoja ja apua.
- Esim. kutsuja erilaisiin tapahtumiin ”työkeikoille”. Kaikke mahdollista.
- Mahdollisuuksia uusiin samanlaisiin töihin

5.8 Pohdintaa resursseista

Resursseja sosiokulttuurisessa innostamisessa voivat olla organisaation taloudelliset resurssit, ohjaajien sosiopedagogiset tekniikat, operatiiviset tekniikat, sekä inhimilliset resurssit eli työntekijöiden ja vapaaehtoisten laatu ja määrä (Kurki 2000, 105). Taidetyötoiminnan kautta talossa olisi enemmän vapaaehtoisia ja näin ollen olisi myös resursseja talolla enemmän.

Tehtävälistaa: Monitoimitalo 13:n oman kortiston ohjelmointi, ohjelman käyttöönotto talossa, ohjelman hallinnointi. UnelmaDuuni- kurssin suunnittelu, ohjaus ja arviointi. Facebook-sivuston ylläpito. Unelmaduuni-pankin hallinnointi. (esim. opiskelijat, vasta valmistuneet – rahoitusta

hakiessa työttömien tukeminen myös tässä asiassa). Nuortentampere.fi netissä markkinapaikkana, talon tilat jos kyseessä talon työkeikat. Talon monipuolinen henkilökunta tukee ideoiden kehittelyä tai nuoret vastaavat omilla jo näytetyillä taidoillaan valmiisiin tilauksiin.

Realistinen aikatavoite toiminnalle, rationaalinen, tehokkuutta tavoitteleva ulottuvuus. Vain siten päästään eteenpäin. Vakuutukset talossa sopimuksella olevilla.

Rahoitusmahdollisuuksien esimerkkinä Keudan opisto Järvenpäässä on saanut rahoitusta Nuorten aikuisten osaamisohjelmaan. Kohderyhmänä on ilman toisen asteen tutkintoa olevat nuoret joilla on noin kuukauden kestävä koulutus jonka jälkeen hakevat itsenäisesti työharjoittelupaikkoja samalta alalta. Työharjoittelu esim. videokuvaajalla oli monipuolista sisältäen pari erilaista projektia.

Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminnasta on tuloillaan palvelukokonaisuuden raportti vuonna 2015. Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminnassa (2013-2014) kehitettiin Opetus- ja kulttuuriministeriön sosiaalisen vahvistamisen palvelukokonaisuutta, johon kuuluvat työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö ja Nuotta-valmennus. (Valtakunnallinen työpajayhdistys ry, Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminta, 2015.)

Toteutus voisi olla työllisyyspoliittinen hanke kuten Tampereen Pispalan PAU housen Do ite –työllistämishanke, joka sisältää lyhytkoulutusta, valmennuspalveluita ja kehittää koulutus- ja valmennusmalleja (Te-palvelut, Työllisyyspoliittiset hankkeet vuonna 2015).

Työpajatoiminnan kehittämiseen voi hakea valtionavustusta nuorisotoimen aluehallinnosta, aluehallintovirastosta AVI:sta (Opetus- ja kulttuuriministeriö, Kansalliset avustukset nuorten työpajatoimintaan n.d.).

Pajojen rahoitus koostuu ylläpitäjän osuudesta, myytävistä palveluista, myyntituloista ja erikseen myönnettävästä tulospohjaisesta avustuksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on siirtänyt nuorten työpajatoiminnan kehittämishankkeiden pajakohtaisen päätöksenteon, kuten avustamisen, AVI:en nuorisotoimiin. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, Nuorten työpajat n.d.)

5.9 Markkinointi

Pajaverkko-projektin loppuraportista löytyi työpajamaailmaan sopivia ja hyviksi havaittuja vinkkejä kohdasta ”Pajan verkostoituminen ja tunnettavuuden edistäminen”.

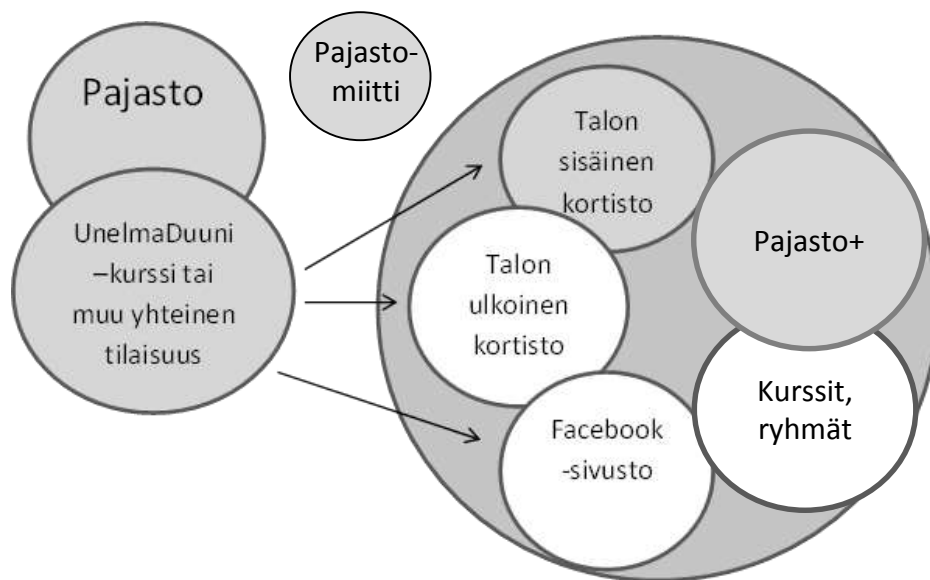
Työnantajille pajaa voidaan mainostaa esitteellä tai puffilla eli mainosjutulla. Kuten Lakupankki, kaupungin organisaatioihin voidaan lähettää sähköpostia ja yhteinen tiedotustilaisuus voidaan pitää. Myös puhelimitse ja kasvokkain tapaamalla toimijoita verkostoidutaan. Työnantajat voivat tehdä myös haastatteluja, joiden kautta työntekijöitä löydetään. Mainostaa voidaan internetissä kaupungin sivuilla ja sosiaalisessa mediassa kuten facebookissa. Myös järjestöt voivat markkinoida pajoja omilla sivuillaan. Internetissä ja myös paikallislehdissä voidaan julkaista juttuja jotka lisäävät toiminnan tunnettavuutta. (Saartoala, R. 2010.)

Mahdollisia toiminnan markkinointikeinoja nuorille on muun muassa Nuorten talo, Nuorilletoita.fi, Nuorillepaikkoja.fi, Työllisyydenhoidon palveluyksikkö, Te-palvelut, Työllisyysportti.fi ja työpajojen yhteiset Ihanko pihalla -tapahtumat. Mahdollisia markkinointikeinoja tilaajille voisi olla Mesenaatti.me, Kickstarter.com, Sovellataidetta.fi, LinkedIn, kaupungin toimipisteet ja yksityiset yritykset ja järjestöt.

Taidetta voisi olla myynnissä vakituksessa pisteessä talolla joka toimisi samaan tapaan kuin myymälät muilla taidepajoilla. Myymälässä voitaisiin myydä tuotteita ja palveluja.

6 VISIO – PAJASTO+

Toimintoja ovat UnelmaDuuni-kurssi, talon sisäinen- ja ulkoinen kortisto, sosiaalinen media, Pajasto+, nuorten järjestämät kurssit ja ryhmät ja pajastomiitti. Kuviossa 8 esitellään siirtyminen Pajastolta taidetyötoimintaan. Siirtymisen markkinoimiseksi paras keino olisi toimintaan tutustuttaminen jo Pajaston aikana, UnelmaDuuni-kurssilla. Kolmella nuolella on osoitettu kohteet mihin olisi rekisteröidyttävä jo pajalla ollessa kurssin aikana.

Kuvio 8. Yhteisen ideoinnin hedelmiä.

Talon sisäiseen kortistoon pääseminen voisi edellyttää sitä, että on näyttänyt osaamisensa talon sisäisesti ja sen ovat päässeet huomaamaan omat ohjaajat Pajastojaksolla. Muuten osaamisen näyttäminen voisi vaatia aikaa ja vaihtuvia tilanteita. Talon sisäinen kortisto on tarkoitettu myös niin että sieltä voidaan myydä ”talon palveluja” ulkopuolelle. Pajasto+ voisi olla samoin pääosin entisille Pajastolaisille. Nämä kaikki ympyrät olisivat siis mahdollisia pajastonuorelle, mutta valkoiisiin palloihin voisi osallistua myös muut nuoret helposti. Muussa taidetyötoiminnassa nuori olisi omillaan ja solmisi itse mahdolliset työsuhteet, ja talo ei silloin ole vastuussa niistä, mutta Monitoimitalo 13voitajota tukea niihin.

6.1 UnelmaDuuni-kurssi

UnelmaDuuni olisi Pajaston työpajajakson loppupuolelle sijoittuva kurssi, joka ohjaisi nuoret Pajastolta työkokeilun aikana jakson jälkeiseen toimintaan ja/tai auttaisi nuorta tähtäämään omiin unelmiin ja suunnittelemaan uravalintoja. Kurssissa yhdistyisi kasvatuksellinen prosessi, sosiokulttuurinen projekti ja työpajajakson jälkeiseen aikaan valmistautuminen. Kurssiin sisältyisi muun muassa omien vahvuuksien, kokemusten ja toiveiden kartoitusta samoin kuin tutkimukseen tehdyissä kyselyissä.

Nuoret voisivat koota portfolion omista töistään (tätä tehdään muutenkin Pajastolla) ja vielä toteuttaa itsenäisesti tai itsenäisenä ryhmänä jonkin työkeikan, joka olisi askel omaa unelmaa kohti. Syksyllä 2014 Pajastolla oli valinnaisena Unelmatyöpaja, mutta sen sisältö oli henkilökohtaisempi eikä rajoittunut vain työkuvioihin. UnelmaDuuni-kurssilla keskityttäisiin omaan työ- tai koulutuspolkuun.

Kurssin aikana ideoitaisiin erilaisia työkeikkoja talon sisäiseen kortistoon ja Pajasto+:saa varten. Nuoret ilmoittautuisivat talon sisäiseen ja ulkoiseen kortistoon sekä facebook-ryhmään. Kulttuurialan työntekijät voisivat kertoa tarinoita omista poluistaan ja siitä, kuinka alussa kerätään kokemuksia ja näyttöä cv:tä varten.

Pajastojakso kestää nelisen kuukautta eli noin 17vkoa. Ohjelmat ovat erilaiset kolmen työpajan kesken ja ne lähtevät ohjaajan omasta osaamisesta (media, AVEE-paja ja taidepaja). Alussa on enemmän tutustumiseen liittyvää ohjelmaa, keskellä toimeksiantoviikot ja loppupuolella valinnaisia kursseja, joissa ryhmät sekoittuvat valintojen mukaan.

Pajaston aikana nuoret saavat toimeksiantoja, tekevät jo töitä myös ”muille” eikä pelkästään itselleen. Toimeksiantoviikoiksi kutsuttu ohjelma kestää 7-8 viikkoa ja se sisältää Monitoimitalo 13:n ja kaupungin sisäisiä yleishyödyllisiä työkeikkoja. Näistä ei makseta palkkaa mutta niistä saa hyvää kokemusta.

Keväällä 2014 järjestettiin Pajastolla yhteisötyöpaja, jossa nuoret oppivat ryhmänohjaamisen taitoja. Muita valinnaisia pajoja tuolloin oli mm. animaatio, tapahtuman järjestäminen ja grow up-kierrätyspaja. Osallistujia yhteisötyöpajaan oli kiitettävästi ja nuoret olivat kiinnostuneita ohjaamisesta. He suunnittelivat lyhyitä ohjauksia toisilleen ja sitten myös ulkopuolisille. Ohjaus sujui hyvin.

Ohjaamisen opetteleminen voisi olla yksi mahdollinen oman osaamisen näyttö. Ohjaamalla muita nuori ottaa enemmän vastuuta myös omasta itsestään ja työskentelee suunnitelmallisesti ja arvioiden.

Tämä ideoimani kurssi liittyisi oman suunnan löytymiseen ja työpajan jälkeiseen aikaan valmistautumiseen. Kurssiin sisältyisi omien vahvuuksien ja unelmien kartoittaminen johon opinnäytetyössä käytetyt kyselyt olisivat apuvälineinä Jos oma unelma-ammatti ei ole löytynyt, voisi keskittyä omiin vahvuuksiin ja kiinnostuksen kohteisiin ja tuoda niitä esille. Jos oma suunta on selvillä, nuori voisi tehdä omavalintaisia töitä päästäkseen lähemmäs esimerkiksi työ- tai koulupaikkaa. Omien vahvuuksien näyttäminen ja omavalinnaiset työt olisivat jotain konkreettista, mitä lisätä omaan CV:hen.

Kurssi sisältäisi myös tietoa yrittäjyydestä, tiimiyrittämisestä, osuuskunnista ja kulttuurialalla työllistymisestä. Kurssin aikana tehtäisiin vähintään yksi projekti ryhmässä, jossa valittaisiin ryhmän vetäjä, dokumentoija jne. roolit.

Sosiokulttuurisen innostamisen siemen kylvettäisiin pajajaksolla joka innostaisi sitten jatkoon. Tarkoituksena on, että nuoresta itsestään löytyisi se toiminta, mitä hän haluaa tehdä. Yrityksenä oli järjestää yhteinen ideointitilaisuus keväällä 2015 ”Kulttuurityökäri” nimellä, jossa olisi ideoitu yhdessä pajaston jälkeistä toimintaa nuorten kanssa tapahtuvaksi Monitoimitalo 13:ssa. Tähän tilaisuuteen ei tullut yhtään osanottajaa. Ohjaajien mielestä syynä oli se, että kutsu oli liian vapaamuotoinen, tilaisuus ei ollut ”pakollinen”. Jos siis tämä toiminta sisällytettäisiin työpajajaksoon, osanottajia tulisi olemaan.

Innostamisen didaktiikkaa: Miten ihmiset saadaan oikeasti osallistumaan. Miten löydetään tasapaino ihmisten osallistumisen ja heidän tarvitsemansa ohjannan välillä. Ihmisen osallistuminen kehitettävään asiaan voidaan saada käyntiin niin, että eläydytään siihen toisella tavalla kuin aiemmin. Tässä tilanteessa nuoret eläytyvät ohjaajan tai toiminnan tuottajan rooliin, tulevaan unelma-duuniinsa. (Kurki 2000, 91).

Kurssi motivoi nuorta omaan aktiiviseen toimintaan ja talossa toimimiseen itsenäisesti. Jos nuori ei saa koulu- tai työpaikkaa jakson jälkeen, hän voisi jatkaa samankaltaista toimintaa Pajasto+-ryhmässä kuin mitä hän teki UnelmaDuuni-kurssin aikana. UnelmaDuuni-kurssin voisi brändätä ja sama aihe voisi jatkua Pajasto+:-ssa, ks. kuva 1.

Kuva 1. UnelmaDuuni –logo.

6.2 Talon sisäinen kortisto

Talon sisäiseen kortistoon on paljon erilaisia mahdollisuuksia. Tärkeitä ominaisuuksia siinä olisi käytön helppous ja ajantasalla pysyvät tiedot.

Kortisto olisi talon sisäisessä tietokannassa, johon tiedot päivittyisivät reaaliajassa sitä muokattaessa. Avoin kortisto ideoiduista ja tarjolla olevista projekteista ja keikkatöistä, työtodistuksien tulostamisen helposti, tekijöiden ja työpaikkojen yhteistietoja ja muuta tarpeellista. Tekijöillä olisi suosittelija tai muu yhteyshenkilö henkilökunnasta.

Kortistoon olisi erilaisia käyttöjärjestelmiä, esimerkiksi ohjaaja voisi nähdä työntekijöiden yhteystietoja, mutta työntekijät eivät.

6.3 Talon ulkoinen kortisto

Ulkoista kortistoa varten Lakupankki on hyvä esimerkki toimijoiden ja tilaajien kohtaamispaikasta, sekä mahdollinen väylä nuorille, Pajastolle tai Monitoimitalo 13:lle markkinoida itseään toimijoina. Pankki on toteutettu opetus- ja kulttuuriministeriön hankeavustuksella osana Pirkanmaan lastenkulttuurin kehittämishanketta 2014. (Laine 2014). Hankkeessa on mukana 16 pirkanmaalaista kuntaa.

Lakupankki on verkkopalvelu, jossa kulttuurin tilaajat ja tuottajat kohtaavat. Se toimii välittävänä tahona, joka ei vastaa palvelun toimivuudesta muuten kuin katsastamalla palvelun tarjoajien cv:t ennen heidän yhteistietojen julkaisua. Näin he vastaavat siitä, että lastenkulttuurin pariin toimijoiksi heidän kauttaan päätyvät ammattimaiset tahot. Ammattimaisuus tarkoittaa sitä, että toimijalla on esittää toimintansa olevan jatkuvaa ja laadukasta. Erikoisuutena että toimintaa tarjotaan kunnille, kouluille ja päiväkodeille ja muille tapahtumien järjestäjille yksityisten henkilöiden lisäksi. (Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut, Pirkanmaan Lastenkulttuuripankki 2014-2015.)

6.4 Sosiaalinen media

Facebook on yksi tärkein media nykypäivänä. Lähes kaikilla nuorilla on facebook-profiili ja tietokone tai älypuhelin käytössään. Facebookin käyttö koetaan helpoksi ja nopeaksi. Nykyään some-verkoston melkein pakollinen.

Kaupungin nuorisopalveluiden puolesta Pajaston ryhmää facebookkiin ei voi perustaa, mutta sen voi perustaa yksityishenkilö. Pajaston ohjaajista joku on aina nimetty Some-vastaavaksi, mutta tulevan muutoksen takia sivusto siirtyy jonkun muun vetovastuulle. Ylläpitäjiä voisi olla nuoret, jotka ovat tai ovat olleet Pajastolla. Facebookissa sosiaaliohjaajan mukana olo sivujen seurannassa on koettu tarpeelliseksi. (Saartoala, R. 2010.)

Facebookin sivustolla voisi olla ajankohtaista tietoa tapahtumista ja toiminnasta kuten Pajaston sivuillakin. Eroavaisuutena olisi sivuistoilla itsensä tai toimintansa mainostaminen. Kun nuorella olisi projekti käynnissä sivuilla voisi kysyä mukaan tulijoita tai kun työkeikkaa on tarjolla, siitä voisi vinkata sivuilla. Valmiita töitä voisi esitellä kuvin ja videoin, hyviä tapahtumia suositella, mainostaa kursseja ja ryhmiä ja omaa osaamista vapaamuotoisesti.

Kohderyhmänä sivuille olisivat entiset ja nykyiset pajastolaiset mutta myös kaikki muutkin. Muiden työpajojen nuoret ja pajalaisten kaverit, ohjaajat ja talon kävijät. Tämä olisi ns. Monitoimitalo 13:lle synnyttävää alakulttuuria. Kulttuuria, jossa yhteisöllisesti ja avoimesti harrastetaan ja toimitaan kulttuurin parissa. Facebookin kautta nuoreen voisi pitää yhteyttä ja tavoittaa tarvittaessa myös jakson jälkeen. Myös introvertimmat nuoret tulevat enemmän kuulluksi ja nähdyksi sosiaalisen median kautta.

6.5 Pajasto+

Pajasto+ voisi olla taiteen ja kulttuurin organisoitua toimintaa nuorille. Se voi olla ikään kuin harrasteryhmä vapaa-ajan viettoa tai alusta missä toimia vertaisten nuorten kanssa tai työkokeilupaiikka jos on sitoutunut toimintaan paljon. Se olisi niin sanottu juokseva työpaja, johon voisi tulla toimintaan mukaan mihin vuodenaikaan tahansa, myös ne jotka eivät ole käyneet Pajastoa. Pajasto+ -työkokeilupaiikkana olisi samansuuntainen kuin Pajasto; pitkäkestoinen projekti pajaston jälkeen jota täydennettäisiin pienillä yksittäisillä tapahtumilla ja keikoilla.

Vertaisohjaaminen on käytäntö, jota toteutetaan muun muassa mielenterveyskuntoutujien kanssa Sinisellä Verstaalla Helsingissä. Siellä nuoret järjestävät ryhmiä mielenkiinnon kohteiden mukaan, ja ohjaajina toimivat nuoret itse toisilleen. Samaa tapahtuu muun muassa Jyväskylässä missä nuoret ovat apuohjaajina. Jyväskylän Nuorten Taidetyöpajalla aiemmalla työpajajaksolla olleet nuoret voivat hakeutua keskimäärin puoli vuotta kestäväan Taitotiimiin. Taitotiimissä nuoret tutustuvat

ohjaustoimintaan kuukauden kestävässä aloituksessa ja sen jälkeen tekevät eri tehtäviä Taidetyöpajalla. Työtehtävät voidaan suunnitella nuoren omien tulevaisuuden tavoitteiden mukaisesti. (Nuorten taidetyöpaja, Taitotiimi n.d.)

Taitotiimiläiset toimivat apuohjaajina ja erilaisissa projekteissa. Projekteina voi olla erilaiset tapahtumat, tilaustöiden tekeminen tai muunlainen toiminta kuten remontointi. Taitotiimiläiset vastaavat kuukausittain järjestettävästä Toimintatorstaista. Tämä on vastaavaa toimintaa kuin Pajasto+ voisi olla sekä Pajastomiitti (ks. luku 6.7).

6.6 Kurssit ja ryhmät

Pajasto+:n ja muutkin toiminnan nuoret voisivat järjestää kurseja ja ryhmiä, joissa ryhmän vaikutus auttaisi taide- tai kulttuuritoiminnan harrastamisessa tai työn tekemisessä. Nuoret alansa asiantuntijat voisivat järjestää viikon tai parin päivän mittaisia lyhytkurseja, mitä jo nykyäänkin talossa järjestetään, mutta ohjaajien toimesta. Kurssien suunnittelulle pitäisi varata riittävästi aikaa. Vähintään seitsemän henkilön kurssit ovat kannattavia jos ne ovat maksullisia. Talon erilaiset tilat voisivat olla käytössä silloin kun ovat vapaana.

Ryhmätoiminta voisi olla hyvinkin vapaamuotoista ja yhteydessä myös Pajasto+:n henkilöiden kanssa esimerkiksi näyttelyiden järjestämisellä. Talossa ei vuonna 2014 ollut järjestettyä piirustus- tai maalausryhmää tai vaikkapa jatkuvaa yhteistaideteosta aulassa. Pajaston aikana verkostoituneet nuoret voisivat ylläpitää tekemisen meininkiä yhdessä, ja kokoontuminen on helpompaa, kun sillä on vetäjä.

6.7 Pajastomiitti

Pajaston ohjaajat ovatideoineet tapaamista, jossa Pajaston käyneet nuoret kokoontuisivat jakson jälkeen talolle, noin puolen vuoden päästä jakson päättymisestä. Yksi mahdollisuus on, että tapaamisen järjestäisi Pajasto+.

7 POHDINTA

Kyselyistä selvisi, että Pajasto+:n kaltaiselle ohjatulle kulttuurialan toiminnalle työpajajakson jälkeen olisi nuorilla enemmän toiveita kuin olin odottanut tutkimuksen alussa. Merkittävä löytö oli myös vertais- ja apuohjaaminen, jotka löysin hankkiessani tietoja työpajojen tilanteista eri puolilla Suomea.

Aihe tutkimuksessani oli todella laaja. Tutkittavaa riittäisi paljon pitemmällekin. Työelämässä ollessani olen kuitenkin oppinut, että muutoksia tapahtuu silloin kun sille on tarvetta ja mahdollisuus toteutukseen. Asioiden tai tilanteiden kulkua ei voi olettaa etukäteen vaan oikeat tulokset nähdään käytännössä.

Ideointiprosessi on monimutkainen ja lopulta ei ole varmaa, mistä ideat olivatkaan peräisin ja miten ne muotoutuivat lopulliseen muotoonsa. Ideointia voidaan mahdollistaa erilaisilla tavoilla ja tulokset tulee kirjata muistiin. Kirjoitettu teksti tai kaaviot auttavat myös muita hahmottamaan omia ideoita ja toisten ideoihin voidaan tehdä lisäyksiä kirjoittamalla tai piirtämällä.

Lisätutkimuksia voisi tehdä työtoiminnan tilaajista ja sen markkinoinnista. Työn hinnoittelusta voisi tehdä yhteisiä sääntöjä jos nuoria palkattaisiin töihin rahasta. Toiminnan soveltamista myös muihin toimipisteisiin ja työpajalaisten kokoaminen myös muualta voisi olla laajenemismahdollisuus. Kehittelyideoita voisi koota yhteen ja miettiä ideoiden muokattavuutta, B- ja C-suunnitelmia ennen käytäntöä. Toiminnan arviointia voisi myös suunnitella.

Tutkijana lähdin rohkeasti toteuttamaan tutkimusta ja haastattelemaan eri alan ihmisiä. Oli jännittävää ottaa tutkimustulokset vastaan objektiivisesti ja tehdä niiden mukaan ideointia, yrittämällä jättää omat ajatukset ja visiot taakse ja katsoa asiakkaiden tarpeita. Tutkijana vastuullani oli, että kyselyiden ja haastatteluiden kautta nuorten ääni tulee kuuluville. Olen saanut uusia ulottuvuusia asiakaslähtöisyyteen ja uuden toiminnan suunnitteluun.

Uuden toiminnan aloittaminen voi olla hyvinkin systemaattista ja edetä järkeviä polkuja pitkin: kartoitetaan toimintaympäristöä ja resursseja. Aloitukseen tarvitaan kuitenkin aina joku, joka haluaa viedä asian eteenpäin ja on intohimoinen visionääri. Työelämässä päätöksiä tehdään nopeasti ja tilaisuuksiin tulee tarttua silloin kun ne ovat käsillä – uutta samanlaista mahdollisuutta ei välttämättä tule, tilaisuudet lipuvat ohi. Kannattaa myös nauttia hetkistä jotka ovat käsillä juuri nyt.

Tutkimus lähti Kulttuurityökkäristä joka olisi tässä kortisto, lisääntyi UnelmaDuuniksi joka olisi kurssi ja lopussa löytyi vertaisohjaaminen, jota oli ehkä haettukin tutkimuksessa. Se löysi palasena paikan koko toiminnan mahdollistamiseksi. Pajasto+, Pajastosta seuraava lisäosa, voisi olla koko toiminnan sydän.

Mielestäni ohjaustoiminnan artenomi olisi sopiva työntekijä Pajasto+:n pyörittämiseen. Työssä täytyy tietää monelta eri kulttuurin alalta, eri taiteista ja toimijoista ja pitää osata ohjata ja toteuttaa projekteja. Opetusohjelma takaa, että kädentaidot, ilmaisutaidot, mediatekniikat ja pedagoginen sekä tarvittaessa terapeutin työote on ohjaajalla hallussa.

Monitoimitalo 13:n arjesta saadun kokemuksen ja työntekijöiltä saadun palautteen mukaan haasteita Pajasto+:a koskevissa asioissa talossa on resurssit ja markkinointi. Mielestäni kohdentamalla resursseja Pajasto+:n kaltaiseen työtoimintaan talo saisi paljon lisäresursseja nuorista vapaaehtoisista ja tätä kautta myös kulttuurillista pääomaa – nuorten itsensä näköistä toimintaa. Osa vapaaehtoisten tehtävistä voisi olla talon toiminnan markkinointi ja yhteistiedotus, jotka koetaan haasteina. Esimerkiksi tapahtumia voisi markkinoida

enemmän kaupungilla ja itse tapahtumassa organisoidut apukädet eivät olisi haitaksi. Sen verran, mitä toiminnan käynnistäminen vaatisi resursseilta, se tulisi varmasti takaisin moninkertaisena.

Kun ajattelen toiminnan tulevaisuutta, näen kuin itsestään pyörivän toimintamallin. Siinä nuoret ovat ottaneet aktiivisen roolin kulttuurialan toimijoina, omista lähtökohdistaan käsin ja omilla tavoillaan. Mitä hulluimpia ideoita toteutetaan, niissä tuetaan nuoria ja heidän luovuuttaan. Lapset, nuoret ja aikuiset toimivat yhdessä. Toimintaympäristöt ovat laajentuneet kaupungin hoitolaitoksiin ja kuntouttaviin yksiköihin. Yhteistyötä tehdään myös yritysten ja yhdistysten kanssa.

Tähän päästäksemme nuorille pitää osoittaa luottamusta ja nuoretkin alkavat luottaa virallisen tahon toimintaan enemmän. Avoimuus, erilaisuuden arvostaminen ja tukeminen ovat avainasemassa. Yhdessä voimme päästä kukin omiin tavoitteisiimme.

LÄHTEET

Kinnunen, R. 2004. Palvelujen suunnittelu. Helsinki: WSOY.

Kurki, L. 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Tammer-Paino Oy

Laine, N. Lakupankki. Vapaa julkaistavaksi - Tiedote 20.3.2014.

Nuoret työmarkkinoiden ja opiskelun ulkopuolella Sarja Työ- ja elinkeino-
ministeriön julkaisuja Sarjanumero 12/2011, tiivistelmä. Luettu 4.5.2015
http://www.tem.fi/ajankohtaista/julkaisut/julkaisujen_haku/nuoret_tyomarkkinoiden_ja_opiskelun_ulkopuolella.98249.xhtml

Nuorten taidetyöpaja, Taitotiimi n.d. Luettu 8.5.2015.
http://www3.jkl.fi/blogit/taidetyopaja/?page_id=1143

Ojala, Henna, -uratehtaan kehityspäällikkö. 2014 Insinööreille ja tradenomeille oma rekrytointipörssi. Lehtiartikkeli. haast. Aamulehti 26.2.2014. Haastattelijana Kari Happonen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Kansalliset avustukset nuorten työpajatoimintaan. Nuorten työpajat. Luettu 8.5.2015.
http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuorisotyön_avustukset/kansalliset_avustukset_nuorten_tyopajatoimintaan

Saartoala, R. Ideoita ja kokeiltuja käytäntöjä pajatyöhön. PAJAVERKKO-projektin lopputiedote. Helsingin yliopisto. 2010. Nettijulkaisu. Luku 9.1.
<http://blogs.helsinki.fi/pajaverkko/files/2010/12/Ideoita-ja-kokeiltuja-k%C3%A4yt%C3%A4nt%C3%B6j%C3%A4-pajaty%C3%B6h%C3%B6n-PAJAVERKKO-projektin-lopputiedote.pdf>

Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut, Pirkanmaan Lastenkulttuuripankki, 2014-2015. <http://www.lakupankki.fi/info/esittely/>

Tampereen kaupunki, Nuorisopalvelut. 2012. Luettu 4.5.2015.
<http://www.tampere.fi/hallintojatalous/organisaatio/hyvinvointipalvelut/kulttuuri/nuoriso.html>

Te-palvelut, Työllisyyspoliittiset hankkeet vuonna 2015.
<http://toimistot.te-palvelut.fi/documents/244949/368669/TYPO+hankkeet+2015/a7ee00fb-528f-4f32-af3e-fedf62edeaeac>

Työllisyyskatsaus, Tampere. 31.12.2014, tilastojen taakse.
<http://tyollisyysportti-fi-bin.aldone.fi/@Bin/00fde046cb1a718a55c81795f3d7812d/1432662828/applicati->

on/pdf/304298/Ty%C3%B6llisyyskatsaus_Tampere%2031%2012%202014_t
ilastojen%20taakse5%202%202015.pdf

Työllisyysportti, Toimijakartta. Työllistymisen vaiheet välityömarkkinoilla.
Luettu 8.5.2015.

http://www.tyollisyysportti.fi/toimijakartta/tyollistymisen_vaiheet/

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry, 2015. Nuorten työpajatoiminta – työpajayhdistys. Luettu 8.5.2015. <https://tpy-fi.directo.fi/tyopajatoiminta-suomessa/>

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry. Sosiaalisen vahvistamisen kehittämis-toiminta, 2015.nettijulkaisu http://www.tpy.fi/mita_me_temme/sosiaalisen-vahvistamisen-kehitt/

ENSIMMÄINEN KYSELY

6.5.2014 Tiina Manninen

KYSELY OPINNÄYTETYÖHÖN

”KULTTUURITYÖKKÄRI MONITOIMITALO 13:SSA”

1. Mitkä ovat Sinun toiveesi kulttuurialan töiden suhteen?
2. Minkälaista työtä haluaisit tehdä ja kenelle? Yksin, ryhmässä?
3. Haluaisitko itse tehdä ja tarjota vai vastata tilaajan tarpeisiin?
4. Onko sinulla uusia, villedäkin ideoita työllistymiseen?
5. Mikä on työtilanteesi ja tyytyväisyytesi siihen?
6. Oletko tehnyt Pajaston ulkopuolisia työkeikkoja Monitoimitalo 13:n kautta, mitä?
7. Mitä haluaisit Monitoimitalo 13:n tarjoavan Sinulle työllistymisen suhteen?
8. Haluaisitko sinulle tarjottavan keikkatyötä, projekteja, kontakteja tai harrastusta?
9. Koetko että sinulla on riittävästi tietoa eri mahdollisuuksista järjestäytyä kulttuurialalla?
10. Miten hinnoittelisit työpanoksesi? Tuntitaksa, projektihinta?
11. Miten sinä haluaisit saada työtarjouksia? Sähköpostitse, puhelimitse, tekstiviestillä?
12. Mihin eri taiteenaloihin tutustuit tekemällä pajajakson aikana?

13. Merkitse seuraavalla sivulla kohdat joista sinulla on

- **kokemusta jonkin verran** merkillä \ (yksi viiva)
- tai **kokemusta paljon** X (rasti)

Esim.

\	Musiikki	X	Valokuvaaminen		Soittaminen
	Radio		Tanssi	\	Laulaminen

	Musiikki		Valokuvaaminen		Soittaminen
	Radio		Tanssi		Laulaminen
	Äänitys		Kuvataide		Säveltäminen
	Äänitekniikka		Piirtäminen		Savityöt
	Kuunnelma		Maalaus		Mosaikki
	Televisio		Sarjakuva		Kudonta
	Teatteri		Ympäristötaide		Ompelu
	Näyttelemine		Runotaide		Punonta
	Videokuvaaminen		Kirjallisuus		Kivityöt
	Lyhytelokuva		Taikatemput		Puutyöt
	Animaatio		Sirkus		Metallityöt
	Mainoskuvaus		Kankaanpainanta		Pahvi- ja paperityö
	Printtimedia		Posliininmaalaus		Emali- ja lasityö
	Valotekniikka		Pitsinnypläys		Vaha-, tina- ja kipsivalu
	Huovutus		Kynttilän teko		Kirjansidonta
	Korutyöt		Skräppäys, luova askartelu		Fantasia- ja roolipelit
	Nahkatyö		Veistos tai patsas		Improvisaatio
	Draama		Graffiti		Seikkailu
	Maskeeraus		Maskottina olo		Ihomaalaus
	Meikkaus		Älypelit, tietokonepelit		Lemmikkien hoito
	Pukeutuminen		Puutarhanhoito		Pelit ja leikit
	Sisustus		Leipominen, kokkaus		Jooga
	Matkailu		Retkeily		Rentoutus
	Liikunta		Lavastus		Käsikirjoitus
	Editointi		Ryhmänohjaus		Yhteisötaide
	Muuta, mitä?				

Kiitos oikein paljon kyselyyn vastaamisesta!

Vastaukset käsitellään nimettöminä. Ilmoitan sähköpostitse Pajaston kautta opinnäytetyösäni mahdollisesti ilmenneistä tuloksista. Lisätietoja saat halutessasi minulta sähköpostitse: tiina.m.manninen@student.hamk.fi

TOINEN KYSELY

KYSELY 2. Opinnäytetyö: ”Unelma Duuni” Kysely koostuu A- B- ja C-osioista. Kaikki kyselyt käsitellään nimettöminä.

- A) Mitä sinä haluaisit tehdä siitä hetkestä kun heräät siihen hetkeen, kun käyt nukkumaan? Entä mitä haluaisit tehdä työksesi? Mitä työsi käytännössä tarkalleen ottaen olisi? Mistä mihin työaikasi olisivat? Kenen kanssa tekisit töitä? Minkälaisia työkavereita sinulla olisi? Millaiset työedut sinulle kuuluisi? Millaista vastuuta kantaisit? Minkälaiset työvaatteet sinulla olisi?

Anna mielikuvituksen lentää ja kuvaile Unelma Duuniasi.

- B) Tässä kuvitteellinen työtarjous Monitoimitalo 13:lta Sinulle. Oletetaan, että et ole muussa työssä. Ympyröi vaihtoehtojen numerot, joihin lähitisit mukaan. Voit valita niin monta työtarjousta kuin haluat, ne eivät tulisi olemaan päällekkäin. Kirjoita perustelut valinnoillesi tyhjään tilaan työtarjouksen alle tai kerro, miksi voisit joutua kieltäytymään.

Kasvomaalaus

1. Neljän tunnin keikka, lauantai iltapäivällä klo 13-17 lasten pihatapahtumassa kasvomaalaus. Palkka 50 euroa.

Maalaus, piirtäminen

2. Maalaus- ja piirustuskurssin ohjaaminen ohjaajan apuna halukkaille osallistujille. Tiis- tai-iltaisin klo 18-20, kahdeksan kertaa, kertakorvaus 30 euroa (miinus verot). Yhteensä kaksi kuukautta joka tiistai, yhteensä korvaus 240euroa.

Askartelu, koristelu, roudaus tai rakennus

3. Tapahtuman koristeiden ompelu ja askartelu ennen tapahtumaa. Somistaminen ja siivous tapahtuman rakennus- ja purkupäivinä. Vaihtoehtona roudaus, rakennus ja purku tapahtuman rakennus- ja purkupäivinä. Ei rahallista korvausta, työnäyte.

Savityö

Kulttuurityökkäristä UnelmaDuuniin

---

4. Yhteisötaideteos savesta julkiselle paikalle seinään ohikulkijoiden tekemänä. Kolme vetäjää. Ei rahallista korvausta, työnäyte.

Sarjakuva

5. Sarjakuvan piirtäminen esitteeseen, aiheena Monitoimitalon tapahtuma. Ei rahallista korvausta, työnäyte.

Animaatio, editointi

6. Lyhytanimaation tekemisen ohjaaminen tyky-päivillä. Kahdeksan tuntia, 80euroa.

Logo ja mainos

7. Logo ja mainos Nuorisoteatterille. Työtodistus.

Valo- ja äänitekniikka

8. Nuorisoteatterin valojen pystytys, ajo ja purku esityksissä. Useampi keikka, iltaisin. Työkokemusta ja työtodistus.
9. Musiikitapahtuman ääni/valokeikka, 10-12 tuntia. Ennen työtä osoittanut Monitoimitalo 13:n henkilökunnalle pätevyyden työhön. Palkka 150 euroa.

Liikunta

10. Ikääntyneiden jumppa- ja maalaus tuokioiden vetäminen. 20e/tunti.

Musiikki, soittaminen, laulaminen, sävellys

11. Suomalaisten ikivihreiden kappaleiden laulaminen tai soittaminen sairaalan osastoilla/ vanhusten hoitopaikoissa porukalla. Ei rahallista korvausta.
12. Tunnuksimusiikin sävellys ja äänitys lasten tapahtumaan. 80 euroa.

Teatteri, näytteleminen, improvisaatio

13. Katuimproa kolmen ryhmänä, aiheena tapahtuman mainostaminen. Kolme kertaa kaksi tuntia, palkka 100 euroa.

Juhlan/tapahtuman järjestäminen

14. Synttäräkutsujen järjestäminen lapsille, ohjelmana teatteria tai askartelua. Vetäjillä rooliasut. Sisältää valokuvausta. Viisi kertaa: tiistai-iltana, perjantai-iltana tai lauantai-päivänä. Ohjelman suunnittelu ja testaus ennen asiakaskertoja Monitoimitalon henkilökunnalla. Palkkaus 30e/tunti eli kahden tunnin synttärit viisi kertaa: 300 euroa. Neljä vetäjää.

Leipominen, kokkaus

15. Grow up- puutarhakokkausta tapahtuman kävijöille. Salaatteja ja pientä leivonnaista. Kahden tiimi. Videoidaan kokkiohjelmatyöliiniin, tulee nettiin. Ei korvausta, työnäyte.

Videokuvaus

16. Grow up- pihatapahtuman taltiointi ja editointi nettiin. Ei korvausta, työnäyte.

Valokuvaus

17. Kädentaitokerroksen tuotteiden kuvaaminen. Ei korvausta, työnäyte.

Internet-taitto

18. Kädentaitokerroksen nettisivujen taitto, tuotekuvien asettelua ja ”nettilehden julkaisua”. Kertakorvaus 100eur.

Lyhytelokuva

19. Osallistuminen Uneton 48-lyhytelokuvakilpailuun tiiminä. (Tehdään kilpailuun lyhytvideo yhdessä, aikaa yksi viikonloppu eli 48 tuntia käsikirjoittaa, kuvata, ja leikata).

Älypelit, tietokonepelit

20. Maahanmuuttajien kanssa lautapeliä pelaaminen suomeksi. Osa Grow up- ohjelmistoa. Työtodistus.

C) Kerro, mitä jäit odottamaan työtarjouksista? Tuliko mieleen omia ehdotuksia? Palaute tästä ja aiemmasta kyselystä?

Kiitos oikein paljon vastaamisesta! Teen opinnäytetyötä aiheesta, ja tutkin, minkälaiselle työllistymiselle olisi tarvetta ja minkälainen työllistyminen olisi mahdollista. Lisätietoa saat tarvittaessa minulta tiina.manninen@student.hamk.fi

Tuloksista tehdään oma julkaisu syksyllä, jonka saatte sähköpostilla Pajaston ohjaajien kautta.

ENSIMMÄISEN KYSELYN TULOKSET

1. Mitkä ovat Sinun toiveesi kulttuurialan töiden suhteen?

- Äänihommia
- Paljon taidetta
- Nuoria (työttömiä) ”koulutettaisiin” ja työllistettäisiin erilaisiin projekteihin.
- Toivoisin, että kulttuurialan töitä lisättäisiin, eikä missään tapauksessa enää vähennettäisi. Toivoisin että voisin itsekkin tehdä jotakin kulttuurialan töitä.
- Jalkaa oven väliin ja joskus oikeita töitä
- Toivoisin eri tahojen ottavan enemmän nuoria töihin
- Että työmahdollisuuksia löytyisi myös ilman suhteita, eli hiukan helpommin.
- Haluan saada joitakin kulttuurialan töitä. En vielä oikein tiedä mitä
- Enemmän tarjontaa. Etenkin nuorille joissa on potentiaalia. Työttömille nuorille enemmän mahdollisuuksia.
- Laajat valikoimat monipuolista töitä kokopäiväisenä kohtuu palkalla
- Että riittäis monpuolisia hommia mitä tehdä
- Ei ole
- -----

2. Minkälaista työtä haluaisit tehdä ja kenelle? Yksin, ryhmässä?

- Äänihommia kenelle vaan. Pieni ryhmä tai yksin.
- Lähinnä työskentelyä esim. pelialalla
- Ryhmässä ohjausta nuorille, kehitysvammaisille tms. Tapahtumia, virkistymistä.
- Haluaisin tehdä esim. jotakin teatteriin liittyvää jonkun ryhmän kanssa.
- Ryhmässä av-alan hommia
- Yksin ja ryhmässä esim joku mainostoimisto
- haluaisin tehdä tanssitaidetta, yksin ja ryhmässä
- Haluaisin tehdä työtä ryhmien kanssa erilaisissa kulttuuriryh...(?)
- En osaa sanoa
- Piirustuksia, veistoksia ja näyttelyä. Ryhmässä.
- Ehkä jotain ohjaajan avustavia tehtäviä mielellään ryhmässä. Olisi mukavaa olla mukana myös jossain projekteissa jossa voi hyödyntää kädentaitoja.
- Media-alaa (kuvausta, editointia, logoja, äänittää) kaikille yksin ja ryhmässä
- Tapahtumissa tekniikkapuolta, ei niin väliä kenelle, hyvät bändit toki plussaa. Yksin tai ryhmässä, se ja sama.

3. Haluaisitko itse tehdä ja tarjota vai vastata tilaajan tarpeisiin?

- Kyllä
- Sekä että, ehkä enemmän tilaustöitä
- Sekä että! Haluaisin ideoida kohderyhmän tarpeet huomioiden.
- Tykkään suunnitella itse, mutta olisi mukavaa kuulla myös tilaajan mielipiteitä ja ideoita. Niin on helpompi toteuttaa juuri sellaista, jota tilaaja haluaa.
- Vastata
- totta kai

- Voisin tehdä molempia
  - Tekisin mieluummin työtä yrittäjänä/freelancerina
  - sekä että
  - En mielellään
  - Kyllä, oman osaamiseni rajoissa.
  - Haluaisin
  - Molempia
4. Onko sinulla uusia, vilttejäkin ideoita työllistymiseen?
- Päästä studiolla töihin.
  - Ei varsinaisesti, mutta olisi mukavaa että työttömät nuoret pääsisivät yhdessä tekemään jotakin mukavaa ja luovaa. Niin kuin Pajastolla tehdään.
  - tulevaisuudessa oma yritys
  - Osuuskuntatoiminnan soveltaminen eteenpäin.
  - ei
  - Ei ole
  - Ei oikeastaan
  - En ole saanut aikaiseksi, mutta erilaisista portfolioista voisi olla hyötyä varsinkin kulttuurialalla.
  - Hommataan kauppoihin samanlaiset pussittajat kuin jenkeissä
  - ei/ehkä
  - -----
  - -----
  - -----
5. Mikä on työtilanteesi ja tyytyväisyytesi siihen?
- Ala on aika kuollu joten en kauheen tyytyväine
  - Huono, kaukana tyytyväisestä
  - työtön ja en ole tyytyväinen köyhyyteen
  - Olen tällä hetkellä työtön, mutta toivon saavani töitä
  - Olen työtön, en ole tyytyväinen
  - Ei tietoa
  - Minulla ei ole koulutusta ja koen etten saa mieluisia töitä, vaikka koen olevani osaava monessakin jutussa. Tuntuu että omaa osaamista on hankala tuoda toteen, muu..(?) kuin käytännössä.
  - Työtön, tällä hetkellä pajastolla, haku myöhemmin kansalaisopistoihin.
  - Olen työtön mutta voisi tilanne olla paremmin tai huonommin
  - Työtön, tyytyväinen vielä ehkä 2-4kk.
  - Työtön
  - Olen työtön, haluaisin kulttuurialan töihin
  - Olen työkokeilussa ja minusta tämä on erittäin mukavaa. Pelottaa, että jään taas työttömäksi jos en jostain syystä pääse minnekään opiskelemaan.
6. Oletko tehnyt Pajaston ulkopuolisia työkeikkoja Monitoimitalo 13:n kautta, mitä?
- Äänittänyt, miksannu kotistudiossa omia, kavereiden, muiden juttuja

- En vielä. Luulen kuitenkin, että ainakin joku työkeikka on tulossa.
- en ole toistaiseksi
- En ole.
- En ole
- En ole
- En ole
- En.
- en
- ----
- ----
- ----
- ----

7. Mitä haluaisit Monitoimitalo 13:n tarjoavan Sinulle työllistymisen suhteen?

- Kaikke mahdollista työtä
- Kokemusta, harjoittelupaikan.
- Olisi kiva kuulla monitoimitalolta mahdollisista kulttuurialan avoimista työpaikoista. Jos sellaisia on.
- Erilaisia projekteja
- Kontaktien kautta jonkun työpaikan mikä liittyy media-alaan
- Mahdollisesti jotain ohjaustoimintaa
- Kenties tietoa, mistä lähteä kysymään.
- Hyviä neuvoja ja apua.
- Esim. kutsuja erilaisiin tapahtumiin ”työkeikoille”. Kaikke mahdollista.
- Mahdollisuuksia uusiin samanlaisiin töihin
- en osaa sanoa
- ?
- ----

8. Haluaisitko sinulle tarjottavan keikkatyötä, projekteja, kontakteja tai harrastusta?

- Mahdollisesti
- Kyllä
- Kyllä
- Kyllä
- Todellakin. Mitä tahansa.
- Kontakteja, ehkä keikkatyötä
- Ottaisin mielelläni vastaan joitakin projekteja tai keikkoja.
- Keikka, projektit, kontaktit ovat aina tervetulleita!
- Keikkatyötä, projekteja, kontakteja jee!!!
- Aluksi keikkatyötä myöhemmin mielellään vakituisempaa
- Kyllä, mutta ensisijaisesti vakituista harjoittelu/työpaikkaa
- en koe tällä hetkellä olevani valmis siihen
- Ei kiitos

9. Koetko että sinulla on riittävästi tietoa eri mahdollisuuksista järjestäytyä kulttuurialalla?

- En osaa sanoa
- En osaa sanoa
- en
- en.
- en koe
- Ei
- Ei ole
- Ei ole. Tuntuu että niistä on todella vaikea löytää tietoa.
- Koen, että minun täytyisi löytää tietoa erialojen tarpeista.
- tietämykseni kulttuurialasta on aika hatara. ☹
- Kyllä, jos kiinnostusta löytyy
- Tietyistä asioista joo
- joo

10. Miten hinnoittelisit työpanoksesi? Tuntitaksa, projektihinta?

- En tiedä.
- En osaa sanoa
- En osaa sanoa
- En osaa sanoa. Se vähän riippuu siitä mitä tekee.
- Riippuu tosi paljon työstä. min. 10e/h
- Riippuu projektista.
- Projektihinta
- Projektikohtainen maksu.
- Tuntitaksa, mutta sekin on varmaan tapauskohtainen
- Tuntitaksa, tai ihan sama
- Jos kokopäivätyön kk liksa olis 2tonnia niin sitten olis järkevä käydä töissä
- Hmm. Tuntitaksa voisi olla 10e. Projekti hinta varmaan määräytyisi tuntitaksan ja materiaalien ja projektin luonteen mukaan.
- 100e/projekti

11. Miten sinä haluaisit saada työtarjouksia? Sähköpostitse, puhelimitse, tekstiviestillä?

- miten vaan
- Kaikki käy
- kaikki käy
- Kaikki sopivat
- sähköpostitse, puhelimitse
- Sähköpostitse, tekstiviesti
- Ehkä mieluiten sähköpostitse tai tekstiviestillä.
- S-posti, tekstari
- Kaikki ovat hyviä vaihtoehtoja, mutta tekstiviestit tulevat ainakin varmasti perille.
- Ihan kasvatustenkin olisi hienoa, mutta puhelimitse ja sähköpostilla kätevin
- Puhelimitse, kirjeinä, tekstareina
- tekstiviesti tai soitto tavoittaa helpoiten.

- Käytän aktiivisesti kaikkia viestimiä ja sosiaalista mediaa, joten otan työtarjouksia vastaan kaikkien viestimien kautta.

12. Mihin eri taiteenaloihin tutustuit tekemällä pajajakson aikana? 12/13

- Ääni, valo, video
- Teatteri, keramiikka, valokuvaus, jne.
- Sain lisää kokemusta teatterista ja kuvataiteesta. Pääsin tutustumaan lyhytelokuvan ja animaation tekoon.
- Teatteri, bändisoitto/keikat, animaatiot, lyhytelokuvat
- pastelli, maalaus ja sarjakuvapiirtäminen
- Teatteri, taide, kuvaaminen, valokuvaaminen.
- Kuvataide, teatteri, valokuva
- teatteri, lyhäri, dokumentti, animaatio, valokuvaus
- Teatteriin, piirtelyyn, taiteeseen ja keramiikkaan
- Kuvataide, kädentaidot, ilmaisutaito/teatteri, (videokuvaus)
- Elokuviin, teatteriin, editointiin, media assistenttiin
- Teatteriin, musiikkiin, animaatioihin, valokuvaukseen, videokuvaamiseen.
- ----

7	Musiikki	11	Valokuvaaminen	8	Soittaminen
3	Radio	4	Tanssi	5	Laulaminen
4	Äänitys	10	Kuvataide	6	Säveltäminen
4	Äänitekniikka	10	Piirtäminen	9	Savutyöt
2	Kuunnelma	9	Maalaus	3	Mosaiikki
5	Televisio	10	Sarjakuva	4	Kudonta
9	Teatteri	1	Ympäristötaide	7	Ompelu
9	Näytteleminen	4	Runotaide	3	Punonta
12	Videokuvaaminen	2	Kirjallisuus	1	Kivityöt
11	Lyhytelokuva	2	Taikatemput	5	Puutyöt
10	Animaatio	1	Sirkus	4	Metallityöt
4	Mainoskuvaus	4	Kankaanpainanta	3	Pahvi- ja paperityö
3	Printtimedia	1	Posliininmaalaus	1	Emali- ja lasityö
8	Valotekniikka	1	Pitsinnypläys	2	Vaha-, tina- ja kipsivalu
5	Huovutus	1	Kynttilänteko	2	Kirjansidonta
5	Korutyöt	2	Skräppäys, luova askartelu	4	Fantasia- ja roolipelit
2	Nahkatyö	3	Veistos tai patsas	9	Improvisaatio
5	Draama	1	Graffiti	4	Seikkailu
3	Maskeeraus	2	Maskottina olo	2	Ihomaalaus
5	Meikkaus	9	Älypelit, tietokonepelit	5	Lemmikkien hoito
3	Pukeutuminen	2	Puutarhanhoito	9	Pelit ja leikit
2	Sisustus	7	Leipominen, kokkaus	3	Jooga
3	Matkailu	4	Retkeily	6	Rentoutus
5	Liikunta	3	Lavastus	5	Käsikirjoitus
11	Editointi	7	Ryhmänohjaus	1	Yhteisötaide

TOISEN KYSELYN KOMMENTIT ESIMERKKITYÖKEIKKOIHIN

Kommentit tehtäväkohtaisesti. Jätetty huomiotta kommentit ”En osaa, en ole hyvä, ei kiinnosta” jne. jotka olivat muutenkin kieltäytymisiä ko. tehtävästä. Eivät ole relevantteja, koska a) tässä nähdään mitä arvioivia ja kehittäviä kommentteja on annettu tehtävälle, ei itselle vastaajalle sekä b) kaikki eivät osaa tai halua tehdä kaikkea, mikä tulee ilmi myös sitten kvantitatiivisessa analyysissä, ryhmäytymis- analyysissä ja arvoanalyysissä.

- Vastaaja ei ole valinnut tehtävää + Vastaaja on valinnut tehtävän.

1. Neljän tunnin keikka, lauantai iltapäivällä klo 13-17 lasten pihatapahtumassa kasvomaalaus. Palkka 50 euroa.

- Menisin jos palkka olisi hiukan korkeampi ottaen huomioon että kyseessä on lauantai. Ja paikalla on kauheasti lapsia.
- Varmaan joutuisin kieltäytymään kun en ole koskaan tehnyt vastaavaa, voisin kyllä yrittää

- + Lasten kanssa on hauskaa ja maalaus tuo aina kokemusta lisää
+ Kuulostaa mukavalta ja suht helpolta keikalta
+ Sattu olemaan hyvin mielekästä tekemistä
+ Kivaa puuhaa, viikonloppuna ja hyvällä ajalla

2. Maalaus- ja piirustuskurssin ohjaaminen ohjaajan apuna halukkaille osallistujille. Tiistai-iltaisin klo 18-20, kahdeksan kertaa, kertakorvaus 30 euroa (miinus verot). Yhteensä kaksi kuukautta joka tiistai, yhteensä korvaus 240euroa.

- + Saisi kokemusta ohjaajatoiminnasta ja kuvaamataidosta
+ Mielestäni hyvä kertakorvaus hinta, toimii
+ Työaika ja korvaus on aika bueno
+ Palkka on kauhean vähän, mutta menisin silti. Työ kuulostaa mielenkiintoiselta, vaikken tiedäkään miksi/mihin ohjaaja tarvitsisi apua.

3. Tapahtuman koristeiden ompelu ja askartelu ennen tapahtumaa. Somistaminen ja siivous tapahtuman rakennus- ja purkupäivinä. Vaihtoehtona roudaus, rakennus ja purku tapahtuman rakennus- ja purkupäivinä. Ei rahallista korvausta, työnäyte.

- Riippuu millaisesta ompelusta on kyse
+ Roudaus ja tapahtumakokoonpano on kivaa
+ Raha ei ratkaise kaikkea!
+ Tykkään järjestellä tapahtumia ja askartelu on myös kivaa. Lähtisin mielelläni mukaan.
+ Voisin kuvitella auttavani rakennus/roudaushommista mikäli minulla ei ole muuta hommaa

4. Yhteisötaideteos savesta julkiselle paikalle seinään ohikulkijoiden tekemänä. Kolme vetäjää. Ei rahallista korvausta, työnäyte.

- + Savi kiinnostaa materiaalina
+ Hieno juttu, lähtisin mukaan
+ Vaikuttaa mielenkiintoiselta ja tykkään savitöistä

5. Sarjakuvan piirtäminen esitteeseen, aiheena Monitoimitalon tapahtuma. Ei rahallista korvausta, työnäyte.

- + Jos laadulla ei niin väliä, voisin harkita kokeilemista
- + Sarjakuvat kiinnostavat

6. Lyhytanimaation tekemisen ohjaaminen tyky-päivillä. Kahdeksan tuntia, 80euroa.

- + Voisin kokeilla, vaikka kokemusta animaation tekemisestä on vain vähän
- + Jee! Hauskaa puuhaa
- + Animaatioita on kiva tehdä hauskaa!
- + Animaatiot on kivoja ja saisi lisäoppia niiden tekoon
- + Menisin jo pelkästään siksi että siitä saa kokemusta, eikä olisi kuin kahdeksan tuntia

7. Logo ja mainos Nuorisoteatterille. Työtodistus.

- + Kokemusta
- + Kuulostaa kiintoisalta. Kokeilisin
- + Voisin kuvitella olevani mukana
- + Työkokemusta ja kuvallista ilmaisua

8. Nuorisoteatterin valojen pystytys, ajo ja purku esityksissä. Useampi keikka, iltaisin. Työkokemusta ja työtodistus.

- + Voisin olla mukana mikäli ei ole muuta tekemistä
- + Teatterivalojen tekeminen unelmaduuni!
- + Motivaatio ja taitoo löytyy

9. Musiikitapahtuman ääni/valokeikka, 10-12 tuntia. Ennen työtä osoittanut Monitoimitalo 13:n henkilökunnalle pätevyyden työhön. Palkka 150 euroa.

- + Motivaatio ja taitoo löytyy
- + Nautin tästä duunista! Tykkää valoista niin paljon!
- + Voisin tulla mukaan

10. Ikääntyneiden jumppa- ja maalaus tuokioiden vetäminen. 20e/tunti.

- + Liikuntaa ja luomista
- + Ikä-ihmisiä olisi mielenkiintoista ohjata
- + Voisin hyvin kuvitella vetäväni jotain tällaista
- + Hauskaa tekemistä. Tuntipalkka erittäin motivoiva

11. Suomalaisten ikivihreiden kappaleiden laulaminen tai soittaminen sairaalan osastoilla/ vanhusten hoitopaikoissa porukalla. Ei rahallista korvausta.

- Muuten lähtisin mukaan, mutten ole yhtään musikaalinen

- + Oikein mielelläni
- + Tykkään laulaa ja olen esiintynyt samantyyllisessä tapahtumassa ennenkin
- + Wau! Lähtisin heti mukaan

+ Vanhusten ilahduttaminen on aina jees!

12. Tunnusmusiikin sävellys ja äänitys lasten tapahtumaan. 80 euroa.

+ Voisin olla mukana taustojen tekemisessä

+ Jee jee

13. Katuimproa kolmen ryhmänä, aiheena tapahtuman mainostaminen. Kolme kertaa kaksi tuntia, palkka 100 euroa.

- Mainostaminen tällä tavalla ei kiinnosta

+ Esiintyminen jännittää, mutta idea kuulostaa hauskalta ja palkka motivoi

+ Todellakin! Tekisin ilman palkkiotakin

+ Olisi hauskaa, jännää ja lähes unelmaduunin suuntaan

+ Tykkään teatterista. Vaikuttaa mielenkiintoiselta

14. Synttäräkutsujen järjestäminen lapsille, ohjelmassa teatteria tai askartelua. Vetäjillä rooliasut. Sisältää valokuvausta. Viisi kertaa: tiistai-iltana, perjantai-iltana tai lauantai-päivänä. Ohjelman suunnittelu ja testaus ennen asiakaskertoja Monitoimitalon henkilökunnalla. Palkkaus 30e/tunti eli kahden tunnin synttäriviisi kertaa: 300 euroa. Neljä vetäjää.

+ Tykkään järjestää tapahtumia ja minulla on kokemusta ryhmän ohjaamisesta

+ Kuullostaa hauskalta, hyvä palkka!

15. Grow up- puutarhakokkausta tapahtuman kävijöille. Salaatteja ja pientä leivonnaisia. Kahden tiimi. Videoidaan kokkiohjelmatyylillä nettiin. Ei korvausta, työnäyte.

- En tahtoisi olla netissä kokkivideolla

+ Pidän kokkaamisesta

+ Tykkään ruoanlaitosta. Videointi jännittää ja epäilyttää. Mutta vois olla kiva!

+ Voisin kokeilla, ruoka- ja puutarhajutut kiinnostaa

+ Kokin ammatti taskussa olisi kiva päästä tekemään!

+ Tykkään kokkailla paljon ja olisi kivaa tekemistä

+ Hauskaa olisi

16. Grow up- pihatapahtuman taltiointi ja editointi nettiin. Ei korvausta, työnäyte.

+ Voisin tehdä tämän

+ Menisin kokemuksen vuoksi

17. Kädentaitokerroksen tuotteiden kuvaaminen. Ei korvausta, työnäyte.

+ Harrastan valokuvausta

+ Menisin kokemuksen vuoksi

+ Vähän tullut jo kuvattua ennen

+ Portfolioon hyvä näyte kuvaamisen osaamisesta

18. Kädentaitokerroksen nettisivujen taitto, tuotekuvien asettelua ja ”nettilehden julkaisua”. Kertakorvaus 100eur.

- Ei osaamista, mutta kiinnostusta kyllä!

+ Voisin lähteä mukaan, ohjelmia tosin on tullut käytettyä todella kauan sitten
+ Menisin kokemuksen vuoksi

19. Osallistuminen Uneton 48-lyhytelokuvakilpailuun tiiminä. (Tehdään kilpailuun lyhytvideo yhdessä, aikaa yksi viikonloppu eli 48 tuntia käsikirjoittaa, kuvata, ja leikata).

+ Jos hyvä tiimi, niin todellakin! (Ja jos aikaa tehdä)
+ Kivoja kokemuksia tähän asti
+ Mielenkiinnolla mukana! =)
+ Kuulostaa kivalta. Minulla on hieman kokemusta lyhytelokuvan teosta ja haluaisin koittaa sitä toistekin
+ Joo, on pitänyt osallistua aiemmin, mutta ei ole ollut tiimiä
+ Voisin lähteä mukaan, tuskin kuitenkaan näyttelemään

20. Maahanmuuttajien kanssa lautapeliä pelaaminen suomeksi. Osa Grow up-ohjelmistoa. Työtodistus

+ Erilaisten ryhmien kanssa työskentely toisi hyvää kokemusta
+ Tykkään pelata lautapelejä
+ Tulen toimeen muitten kanssa =)
+ Olen englannissa lahjakas ja mielestäni hyvä selittämään asioita
+ Maahanmuuttajien kanssa olisi mukava tehdä jotain, kansainvälisyys kiinnostaa

C) Kerro, mitä jäit odottamaan työtarjouksista? Tuliko mieleen omia ehdotuksia?

~ Melko paljon taidepainotteisia töitä.
~ Sellaisia työkeikkoja/urakoita joista maksettaisiin ihan kunnon palkka eikä mitään Pirkka-palkkaa.
~ Roudari- ja teatterijutut jäi kivasti kutkuttamaan. Itse unelmoin siitä duunista, jossa voin käyttää ääntäni esim. ääninäyttely
~ Tämän kaltaisiin töihin olisi enemmän kuin hienoa päästä
~ Lisää teatteria ja musiikkia.
~ Valomiehen keikkoja! Kaikkia kojilla tykkään tehdä ja mikä sen parempaa kuin tekemisen meininki
~ Ei mitään ihmeellistä
~ Kasvomaalaus olisi kovin mielekästä tekemistä sillä pärjään pienten kanssa hyvin ja ilahduttaa ilahduttaa pieniä pienillä asioilla
~ Pienet keikkatyöt olisivat mukavia. Ei niistä korvausta aina tarvita, koska tekemään pääseminen on usein korvaamattoman arvokasta. Toivottavasti tällaista toimintaa tulisi.
~ Omat sivut luoville työtarjouksille olisi kyllä todella hienoa!
~ Hyviä työtarjouksia. Enemmän soittamista